

Lietuva vel skundžiasi ant Lenkų Tautų Sąjungai

Užsienių reikalų ministeris Dr. Zaunius kaltina lenkus del padarytų lietuvių skerdynių okupuotame Vilniaus krašte

GENEVA, šveicarija, birž. 1. — Tautų Sąjungos paskelbta korespondencija parodo, kad tarp Lietuvos ir Lenkijos kilo naujų vaidų del Vilniaus krašto.

Dovidas Zaunius, Lietuvos užsienių reikalų ministeris, telegrama gegužės 22 d. protestuoja del vieno incidento, kuris gegužės 18 dieną įvyko Imitraukoj (?) ir kur, sako, lenkų kareiviai papildė terorizmo

aktų. Tą incidentą Lietuvos užsienių reikalų ministeris charakterizuoja kaip lenkų kareivių padarytą okupuotos Vilniaus teritorijos gyventojų skerdynę.

Atsakydamas į kaltinimus Fr. Sokal, nuolatinis Lenkijos delegatas Tautų Sąjungoje, paaiškina generaliniam sekretoriui, kad, girdi, incidentas įvykęs Lenkijos teritorijoje tarp Lenkijos pavalėdinių.

Stalinas užgynė Vorosilovui kalbėt raudonajai armijai

Maskvos diktatoriaus bijo, kad karo komisaras nesustiprintų savo įtakos prieš jį

BERLYNAS, birž. 1. — Žinias apie kilusią kovą tarp sovietų diktatoriaus Stalino ir karo komisaro Vorosilovo dabar patvirtina pranešimai iš Maskvos ir Leningrado.

Atrodo, kad kilusi tarp jų dviejų kova yra daug aštresnė, nei kaip iš karto buvo manyta, kadangi Stalinas nuėjo taip toli, jogei užgynė Vorosilovui pasakyti raudonajai armijai kalbą Leningrade.

Kaip karo komisaras, Vorosilovas turėjo but vyriausias kalbėtojas raudonosios armijos konferencijoje Leningrade, tačiau į konferenciją jis neatvyko. Konferencijos dalyviai stebėjos labai, del ko jis neišlaikė žodžio, bet paskui dalykas paaiškėjo: Vorosilovas norėjo atvykti, bet Stalinas neleido.

Vorosilovas atsiuntė laiškelį, kurį pirmininkas perskaitė konferencijai, ir kuriuo karo komisaras praneša, kad ne iš savo kaltės jis negalės atvykti.

Stalinas neleido jam atvykti į Leningradą, bijodamas, kad Vorosilovas nesustiprintų savo įtakos prieš jį. Įsakymas prieš Vorosilovo važiavimą buvo "politbiuro" išduotas.

Sako sovietų priešus paėmus pusę Vladivostoko

SANCHAJUS, birž. 1. — Kinių spauda paskelbė gautą iš Vladivostoko bevielį pranešimą, kad ten esąs sudarytas "Nacionalinis Vadavimo Komitetas", ir kad jau didesnė miesto pusė esanti sovietų priešų rankose. Pranešimas sako, kad valstiečių sukilimai Sibire plečiasi.

Pranešimas iš Harbino sako, kad sovietų konsulas Melnikovas gavęs iš Maskvos įsakymą savo telegrafinius pranešimus Maskvai siųsti nebe per Vladivostoką, bet tik per Čitą. Melnikovui esą įsakymą tuojau vykdyti j Mandžūli, matyt, tam, kad iš ten galėtų tiesiai susisiekti su Maskva.

Susisiekimą telegrafu ir telefonu tarp Harbino ir Vladivostoko vis dar nukirstas.

Darbo dep-tas tikina, kad Europoj su nedarbu esą blogiau

Anglijoj, Vokietijoj esą arti 4 milijonų bedarbių, — bet ten jie gauna iš valdžios pašalpą

WASHINGTONAS, birž. 1. — Darbo departamentas paskelbė statistikos žinių, parodyti, kaip daug yra bedarbių Vokietijoj ir Anglijoj ir daro išvadą, kad tuose dviejuose Europos kraštuose su nedarbu esą daug blogiau, nei kaip Jungtinės Valstybės.

Darbo departamentas parodo, kad šių metų gegužės 1 dieną Vokietijoj buvo 1,081,000 bedarbių, o Anglijoj — 1,712,000, kuriems jų valdžios mokėjo nedarbo pašalpas.

Paskelbdamas bedarbių skaičius Vokietijoj ir Anglijoj, darbo departamentas visai nepadaudžia bedarbių skaičiaus Jungtinėse Valstybėse. Jis tenkinasi pasakymu tik, kad bedarbių skaičius Jungtinėse Valstybėse šių metų sausio mėnesį "mažą nuosmigtį padidėjo."

Jungtinės Valstybės, mat, niekaip neperka statistikos žinių apie nedarbą, todėl ir šandien nežinoma, kiek tikrai yra krašte bedarbių. Apytikris skaičius paaiškės, tik kai bus paskelbti kiti įvykusio visuotinio gyventojų surašėjimo duomenys.

Kaip Jungtinės Valstybės ligšiol nematė reikalo rinkti statistikos žinias ir žinoti, kiek krašte yra bedarbių, taip jos ligšiol pasiliko vienos nedaugelio valstybių, kurios dar nėra įsteigusios nedarbo apdraudimo ar kitokių priemonių bedarbiams padėti, kaip kad yra Vokietijoj, Anglijoj ir kituose pažangiuose kraštuose.

16 žmonių prigėrė laivui paskendus

SANTA MONICA, Cal., birž. 1. — Juroj, netoli nuo čia, paskendo nedidelis žvejų laivas Ameco, gabenęs 55 ar daugiau pasažierių. Nelaime žuvo, kiek žinoma, 16 asmenų. Nelaimes priežastis kol kas nenustatyta.

Angliakasiai susitaikė; streikas baigtas

CUMBERLAND, Md., birž. 1. — Tris savaites streikavę, Althouze and Co. kasyklų Allegheny kauntėj darbininkai susitaikė su samdytojais ir ši pirmadienį grįžta į darbą. Streikas buvo kilęs del algų.

Kokioj šviesoje Lietuvos valdžia pasirodo užsieniams

Užsieniai atsiuntė sveikinimų Lietuvai 10 metų sukaktuvėms, kurių Kauno valdovai nelaido minėti

Kaip žinia, fašistiska Lietuvos vyriausybė šiemet visai neleidė gegužės 15 dieną rengti viešų iškilmų dešimties metų Lietuvos Steigiamojo Seimo sukaktuvėms minėti. Tik socialistinės ir liaudininkų organizacijos buvo surengusios manifestaciją Lietuvos Universitete, kuris naudojasi autonominėmis, ir todėl vyriausybės leidimo tam nereikavo.

Svenčiant Steigiamojo Seimo sukaktuves, gauta daugybė sveikinimų ne tik iš įvairių Lietuvos vietų, bet taip pat iš svetimų kraštų: iš Latvijos, Austrijos, Suomijos, Čekoslovakijos etc.

Štai keletas tokių sveikinimų, paskelbtų kauniskėse "Lietuvos žiniose":

"Latvių žemės ukių sąjunga kuo širdingiausiai sveikina brolių tautos valst. l. sąjungą dešimties metų sukaktuvių proga. "Valio Lietuva!"

"Valio Lietuvos Valstiečių liaud. sąjunga.

"Latvių žemės ukių sąjunga."

"Austrijos Ukinkų Sąjunga siunčia širdingiausius laimės linkėjimus nepriklausomybės paskelbimo proga.

"Austrijos Ukinkų Sąjunga."

"Dešimties metų nepriklausomos Lietuvos proga siunčiame musų širdingiausius sveikinimus ir reiškiamo savo geriausius linkėjimus Jūsų tėvynės ateitčiai.

"Valio nepriklausoma Lietuva!"

"Valio lietuvių valstiečių partija Lietuvoj!"

"Suomių valstiečių partija."

"Steigiamojo Seimo sukaktuvių proga širdingiausius laimės linkėjimus ir valstietiškus sveikinimus siunčia

"Čekoslovakijos Vokiečių ukinkų sąjunga."

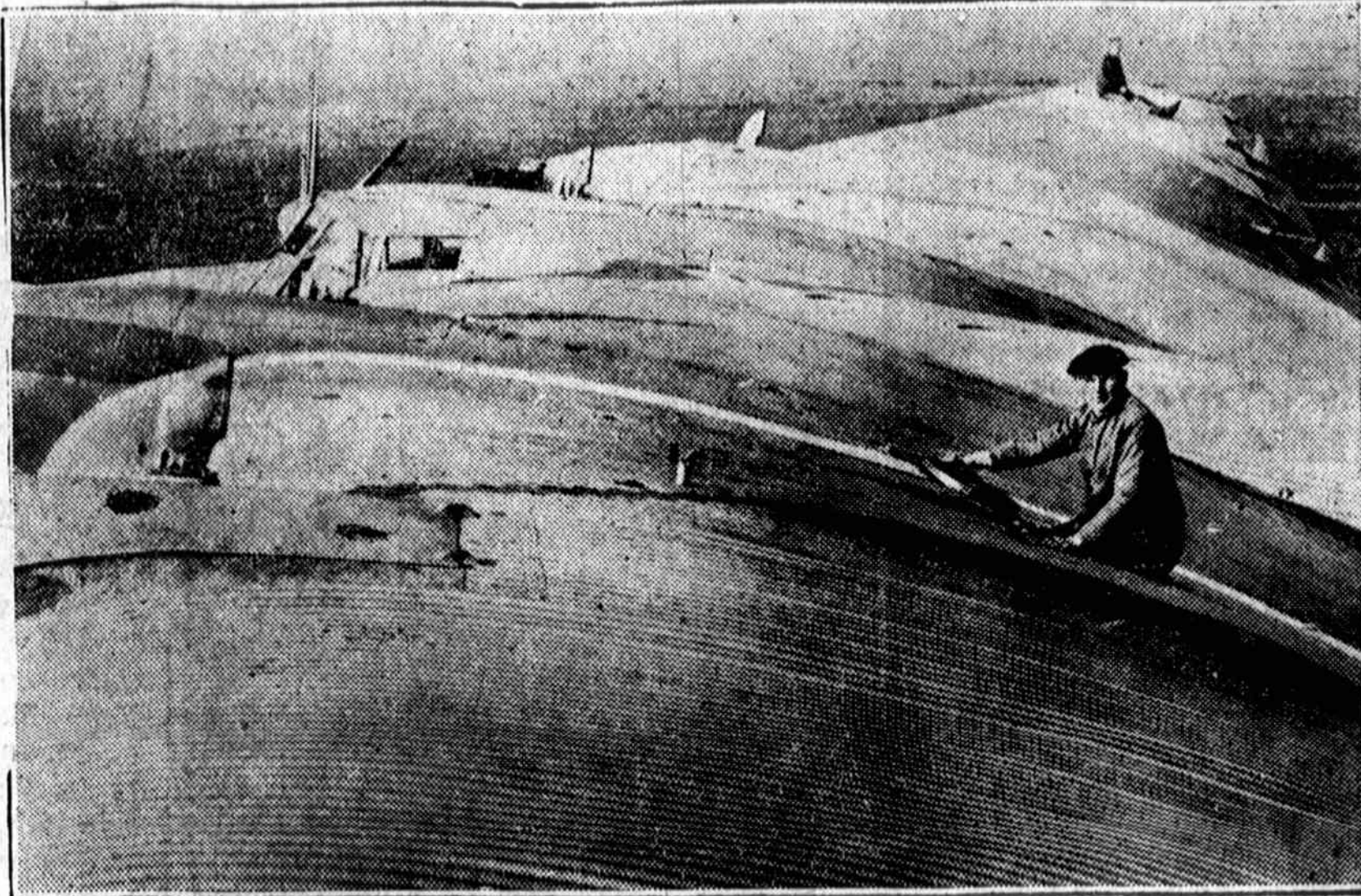
"Musų širdingiausius laimės linkėjimai sukaktuvių proga. "Estų ukinkų partija."

"Siunčia draugiškus sveikinimus Lietuvos valstiečiams iš gražaus Balkano. Visuotinis bendras darbas tegul veda mus visus prie geresnės ateities. "Bulgarų tautinės valstiečių sąjungos sekretorius Radoloff."

600 asmenų sužeisti riaušėse Indijoje

BOMBĖJUS, Indija, birž. 1. — Pranešimai iš Pešavaro sako, kad vakar ten per didelės indų riaušės ir susikirtimai su policija bei kareiviais šeši šimtai asmenų buvo sužeisti, o du vaikai buvo netyčia kareivių nušauti.

Du šimtai indų voluntierių, jų tarpe šimtas musulmonų, moterų vedami, bandė pulti valdžios druskos sandėlius Vadalaj. Prie voluntierių buvo prisidėjęs 5,000 minia, kuriai buvo pavykę prasimušti pro policijos kordoną, bet pagaliau kariuomenės buvo atmušta. Devynios moterys buvo suimtos.

Didžiausias pasauly Junkerio aeroplanas—G-38, kuris dabar yra bandomas. Vaizdas nuo aeroplanų sparnų, 147 pėdas ilgumo. Aeroplanas varomas keturių inžinų, bendrai 2.400 arklių jėgos. Pasazieriai bus gabenami sparnuose.

Valstiečių sukilimai Sibire plečiasi

Kaimiečiai ir kasyklų darbininkai kaimiškai su bolševikų raudonąja armija

SANCHAJUS, Kinai, birž. 1. — Chicago Tribune korespondentas čia gavo laišką iš Harbino, datuotą geg. 24, kuriame pranešama apie padėtį Vladivostoke gegužės 21 dieną.

Laiške sakoma, kad sovietų raudonoji armija turėjo keltą susikirtimų su Sučano, į rytus nuo Vladivostoko, kasyklų darbininkais ir valstiečiais ir kad į Vladivostoką buvo atgabenti keli vagonai sužeistų.

Sukilimas, prasidėjęs Sučano kasyklose, greitai ėmė plisti po visą pajurio provinciją. Traukinys, išėjęs iš Vladivostoko į Harbiną geg. 18 d., Ugolnaja stoty buvo sulaukytas 12 valandų, kad praleistų traukinius su sužeistaisiais.

Traukiniui atvykus į Kiparisovą, pasigirdo šaudymai. Daug šovinių klydė traukinį, ir pasažieriai ėmė lįsti į pasuolius. Traukiniui pasiekus Nikolsko-Usurijsko stotį buvo jau diena, ir pasirodė, kad vagonų sienos buvo prisagstytos vinių ir smulkių gelžgalių, kuriuos kaimiečiai vartoja kulipų vietoj prieš bolševikus. Nikolsko-Usurijske buvo pilna raudonarmiečių.

Laiške sakoma, kad geg. 21 dieną Vladivostoke buvo įtempta tyla. Mieste nebuvo galima gauti nei mėsos, nei cukraus, nei duonos. Viena krautuvė, kur dar buvo pardavinėjama arkliena, buvo išbadėjusių žmonių užpulta ir išplėšta.

Susisiekimas tarp Sučano kasyklų ir Vladivostoko nutrauktas, ir miestas pilnas girdų apie sukilimus ir kautynes tarp kaimiečių ir raudonarmiečių.

Chicagai ir apylinkėse federalis oro biuras šiai dienai pranešauja:

Nenusistojęs oras ir vėsaus; daugiausia vidutiniai mainai vėjai.

Vakar temperatūros vidutiniškai buvo 73° F.

Šiandien saulė teka 5:17, leidžiasi 8:18. Mėnuo leidžiasi 1:27 ryto.

Liet. valdžios partijos vadas apie santykius su Voldemaru

Kauno "Lietuvos Aidas", Lietuvos vyriausybės organas, gegužės 14 dienos numery įdėjo pasikalbėjimą su Tautininkų Sąjungos (valdžios partijos) pirmininku Lapėnu, kuriame apie dabartinius tautininkų santykius su buvusiu diktatoriumi Voldemaru Lapėnas yra taip pasakęs:

"Prof. Voldemaras klausimas tautininkams paskutiniu metu, deja, nėra vienas iš maloniausių. Kaip visiems žinoma, prof. Voldemaras turi labai savotišką budą. Pasitraukęs iš valdžios, jis per laikraščius pasiskelbė galutinai pasitraukęs iš praktiškos politikos darbo ir teitėje neįsis į jokią valdžios vietą. Bet netrukus paaiškėjo, kad tas jo pareiškimas buvo tik šaip sau padarytas.

"Prof. Voldemaras per savo šalininkus pradėjo aiškų opozicinį veikimą, kuris pasireiškė ne tik dabartinės vyriausybės neigimu, bet ir pačios tautininkų sąjungos diskreditavimu. Žinoma, išėina tikras paradoksas: dėdamasis ne tik tautininku, bet net pačių tautininkų vadu, prof. Voldemaras per savo šalininkų būrį varo agitaciją prieš tautininkų viršūnes, bet prieš patį tautininkų ideologijos kurėją ir musų Tautos Vadą. Aišku, kad tai jis daro, norėdamas grįžti valdžion. Tačiau jo grįžimas valdžion yra absoliučiai neįmanomas. Jo dabartinis veikimas, lyg iš pasėly, neturi jokios politinės programos ir jokio turinio. Vienintelis jo stimulus — noras, žut but, asmeniškai paimti valdžią.

"Jo šalininkų tarpe yra trijų rūšių žmonių. Yra šiek tiek tautininkų, kurie jam simpatizuoja del seno savo prisirišimo; yra savotiškų politinių idealistų, tikriau sakant, utopistų, kurie svajoja apie nepaprastą režimą Lietuvoje, kurio programos prof. Voldemaras tačiau neturėjo ir dabar neturi: na, žinoma, yra eilė kareistų, kurie tikisi, valdžiai pasikeitus, kaip nors į viršų išplaukti. Tačiau tie visi jo šalininkai nesudaro realios moralinės ir materialinės jėgos, kuri valstybės gyvenime galėtų daugiau reikšti. Todėl galutiname rezultate prof. Voldemaro ir negausių jų šalininkų veikimą reikia vertinti ne kaip rimtą ir planingą politinį

darbą, bet kaip savotišką žaidimą, kuris, tiesa, kai kada išėina iš pilietinio padarumo ribų ir, kaip toks, turi būti su draustas."

Badaujančių riaušės bolševikų "rojų"

VARŠUVA, birž. 1. — Praneša apie įvykusias Odesoj, pietų Rusijoj, badaujančių riaušes. Tūkstantis išbadėjusių moterų puolė tris kooperacijos kėpyklas, kurios pranešė, kad duonos nebėra parduoti. Kėpyklų krautuvės buvo sudaužytos, ir moterys, neradusios duonos, puolė kitas krautuves. Riaušėninkės buvo raitos policijos išvaikytos. Šešios moterys buvo rimtai sužalotos.

Zeppelin Lakehurst; šandien išskris į Vokietiją

LAKEHURST, N. J., birž. 1. — Iš Brazilijos, vokiečių dirizablis "Graf Zeppelin" vakar vakarą atskrido į Lakehursto stotį.

Iš Friedrichshafeno, Vokietijoj, į Braziliją (Pernambuką, Rio de Janeiro), o iš ten į Lakehurstą, viso arti 13,000 mylių, Zeppelinas buvo kelionėje 211 valandų.

Dirizablio vadas, Dr. Hugo Eckener, ketina rytoj [šiandien] vakarą išlėkti iš čia kelionėn per Atlanto vandenyną namo, į Vokietiją.

Francuzų žurnalisto prityrimai Rusijos Lenkijos sienoje

Baudžiamos ekspedicijos sovietijoj.—Sušaudymas 17 kaimiečių—Raudonarmiečių bėgimas

Francuzų žurnalistas Jules Chancelle, pabuvojęs keletą dienų Lenkijos-Rusijos sienoje, laikraštį "Candide" aprašo savo įspūdžius. "Žmogus žmogui — vilkas," sako jis, ir papasakoja apie vieną baudžiamąją sovietų ekspediciją. Kovo 10 dieną, sako rašytojas, į vieną kaimą, netoli nuo Rokovo, atvyko "čekos" agentai su kelių kokių įsakymu. Kaimiečiai truputį pasipriešino čekistams. Trečią valandą po pietų į kaimą atvyko raudonarmiečių būrys ir, be niekur nieko, pradėjo skerdynes. Kaimas buvo sudegintas, o 17 žmonių sušaudyti. Likusieji kaimiečiai buvo išvaryti į Minską, kur yra koncentracijos punktas, ir dabar jie laukia ten ištėrimo į Sibirą.

Atlikęs kruvino smurto žygį, "čekos" agentas pasiuntė į Maskvą tokią telegramą: "Žemės kolektivizacija įvykinta."

Panašūs reiškiniai, pagaliau, pribaižė visą ukinkų kantrumą, ir jie ėmė bėgti, kur akys mato...

"Anapus sienos matyt kaimas, bet nė vieno gyvo žmogaus. Kartas nuo karto tik pasirodo raitelių patrulis."

Toliau žurnalistas papasakoja savo pasikalbėjimus su pabėgėliais. Vienas jų — jaunas raudonarmietis. Pasikalbėjimas eina per vertėją.

— Delko tu bėgai?

— Del tos priežasties, del kurios pabėgo kiti 25 raudonarmiečiai. Jie pirm manęs pabėgo. Ten žmogus gyventi negali. Atgriso ir tas biaušus darbas, kurį mus verčia dirbti... Aš buvau baudžiamosės ekspedicijos į kaimus. Man matant draugai sušaudė vieną kaimietį su dviem vaikais...

— Tai kodėl raudonarmiečiai neatsisako dirbti budelių darbą? — klausia žurnalistas.

Kareivis numoja ranka:

— Mes negalime susikalbėti. Per daug šnipų ir išdavikų. Musų penkiasdešimt buvome sutarę bėgti, o pabėgau tik aš vienas.

Lietuvon

galima pasiųsti pinigų greit, saugiai ir patogiai. Siunčiant telegrama tik 50 centų daugiau.

Naujienu ofisas atdaras kasdien nuo 8 ryto iki 8 vakaro. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 val. po piet.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

KORESPONDENCIJOS

Indiana Harbor, Ind.

Padėka

Nelabai dažnai tesulaukiama padėkos žodžio ir už gerus darbus bei pasitarnavimą. Tačiau sakoma, jog reikia atiduoti tai, kas kam priklauso.

Mes vietos Susivienijimo nariai nerangūs esame vieni kitiems ačiū pasakyti, net ir tada, kai to užsielpiname. Bet be tolimesnių išvadų einu prie dalyko. Dalykas toks. SLA 6-me Apskirtyje yra įsi- gyvenusi tokia tradicija, kad po suvažiavimo rengti užkandžius. Taip buvo ir gegužės 25 d. Po suvažiavimo 185 ir 343 kuopos surengė visiems visiems svečiams užkandžius. Daugiausiai pasidarbavo 185 kuopos moterys—ponios O. Valavičienė, Kielenė, Benkinienė ir Jutkienė. Už pasidarbavimą joms reikia tarti ačiū. Tačiau negalima pamiršti ir 343 kuopos narių, butent, p. St. Bartkaus, kuris dovanojo už septynis dolerius alaus ir papso, bei p. S. Bardžio, kuris irgi su savo dovana prisidėjo.

Tokiu būdu kai suėjome, taip sakant, sumenijos rokundą padaryti, tai pasirodė, kad labai mažai tereikia mokėti.

Aš manau, kad 6-to Apskričio delegatai negali per daug rugoti ant Indiana harboriečių.

—Vietinis.

Indiana Harbor, Ind.

Sunkių serga Pranas Kesilius

Jau kelinta savaitė kaip sunkiai serga p. Pranas Kesilius. Tačiau jis yra labai gerai prižiurimas ir tikimasi, kad laikui bėgant pasveiks.

P-as Kesilius yra vienas iš žymiausių vietos darbuotojų. Ypač jis daug yra veikęs draugijoje—SLA. 185 kuopoj ir LPD Kliube. Tose organizacijose jis daug kartų įėjęs į valdybą. Nuo Susivienijimo kuopos jis buvo išrinktas delegatu į Seimą. Dabar dėl ligos jis Seime negalės dalyvauti.

P-as Kesilius yra laisvų pažiūrų žmogus ir senas naujienietis bei „Naujienų“ korespondentas. Jis gyvena gana besiturtinčiai, nors ir nėra biznierių. Mat, jis visą laiką labai tvarkingai gyvena ir moka centą kiti sutaupyti. P-as Kesilius yra vedęs ir turi porą vaikų. Jo jauna žmona labai rupestingai jį prižiūri.

Linkių p. Kesiliui kuogreičiausiai pasveikti ir vėl stoti prie darbo draugijoje.

—Lankytojas.

Buenos Aires, Argentina

Arklys garsina Lietuvos vardą

Specialiai „Naujienoms“

Kai kas gal mano, kad tik ambasadoriai, boksininkai ir artistai garsina šalies vardą? Bu- na ir taip, kad nekalta gyvū- lėlis daug entuziastiškiau pa- garsina Lietuvą, negu kuris „diplomatas“.

Tik pamanykite: 50,000 Buenos Aires publikos nervingai chorą šaukia: „Lituaniam solo! Lituaniam!! Lituaniam! Lituaniam!“ ir dar kelis kartus girdis ga- lingas „Lituaniam!“

Tai buvo antradienyje, kovo 4 dieną šių metų milžiniškame Palermo hippodrome. Mat, tą dieną pirmą kartą arklių lenk- tynėse dalyvavo ir kumelaitė LITUANIA. Dalyvaut ne taip

sunku, bet sunkiau yra laimėti. O čia mūsų „ambasadorka“ pa- rodė ką gali: prie 50,000 pub- likos nervingų ovacijų nuo- starto iki laimėjimo „inseno el camino desde la salida“—rodė kelią iki išėjimo, t. y. visą laiką bėgo ir atbėgo pirmąja.

Visi Buenos Aires dienra- čiai vakarinėse, kiti ant ryto- jaus savo laidose dideliausio- mis raidėmis parašė: „Lituaniam enseno geografia“ (Lietu- va mus išmoko geografinę), ir didžiausi arklių žinovai reiš- kė spaudoje savo nuomones apie tą talentingą „ambasador- ką“. O savininkas milijonierius Romanas ir Jokėjus Lofleco drauge su Lituaniam išdidžiai pozavo spaudos fotografams.

—Raitelis.

P. S.—Nekurie Buenos Aires lietuviai jau daug metų kaip „žinojo kelią“ linkių Palermo hippodromo; dabar gi dar la- biausiai jį ten traukia, mat, vis maloniau: ir lošia ir Lietuvą prisimena.

Gegužės 4 dieną „Lituaniam“ bėgo antrą kartą. Vien ant Lituanijos nupirkta 96,121 bi- letas ir už kiekvieną sumokėta po 2 pezu. Atbėgo vėl pirmuo- ju. Sakoma, šis arklys yra at- gabentas iš Lietuvos. Kiti tvirtina, kad šis arklys pava- dintas Lituaniam dėl to, kad Lie- tuva labiausiai jautė pasaulinį karą, tad dabar tas vardas gali but populiarus ir Buenos Aires hippodrome. Jis ir populiarus!

—R.

Paieškojimai

Šie asmenys, gyvenę Ameri- koje, yra ieškomi:

Andrulai, Vincentas ir Pran- ciskus. Iš Vaiguvo valš., Šiau- lių aps. Gv. Chicagoje.

Baktis, Petras. Kiles iš Lie- piskų k., Šiaulių valš., Šiau- lių aps.

Dirzys, Antanas. Kiles iš Pi- liukiskės k., Šakių valš. ir aps. Gv. Chicagoje.

Križius, Jonas. Kiles iš Ma- želių aps. Gv. Chicagoje.

Loda, Mikas. Kiles iš Paba- liškių k., Veiverių valš., Mari- ampolės aps.

Rutkauskas, Vladas. Kiles iš Pabačių vienik. Anykščių valš. Steponaitis, Liudvikas. Kiles iš Plunkės miesto.

Zdanis, Petras. Kiles iš Dau- gučių k., Šiaulių aps. Pirm karo gvy. Chicagoje.

Aukščiausi išvardyti asmenys yra prašomi atsilipti ir kiek- vienas kas ką nors apie juos žinotų yra prašomi suteikti ži- nių. Bent kokį žinia bus bran- giu įvertinta.

—Lietuvos Konsulatas, Rtn. 1032—905 S. Dearborn St., Chicago, Illinois.

GINTARAS

Gintaras jau žiloj senovėj buvo pažįstamas žmonėms. Iš jo senovėj buvo gaminami įvai- rūš papuošalai. Bet kas yra gin- taras, iš kur jis atvežamas ir kur randamas, ilgai liko ne- išaiškinama paslaptim anų lai- kų žmonėms. Net toks žymus senovės rašytojas ir mokslini- kas, kaip romėnas Plinius savo raštuose paduoda daug nugir- sty iš graikų prasimanymų, pa- sak kurių gintaras esąs sustin- gusios ašaros Febo sunaus Fa- jetono seserų, kurios gailėjosi savo žuvusio brolio ir už tai liko dievų paverstos į med- žius. Tada tik buvo žinoma, kad gintaras yra gabenamas iš kaž kur toli, iš šiaurės, kur gy- veną paslaptinį gotai, kuriems pavasarį jura išmetanti daug gintaro. Tačiau truputį vėles- niais laikais romėnai, nepaisy- dami graikų pasakų, jau ėmė manyti, kad gintaras esąs kaž- kokių medžių saka. Taip jie manė dėl daugelio dalykų: pir- miausia, gintaras degė, kaip de- gulas, antra, patrintas jis kve- pėjo, kaip pušis, ir trečia, ja- me dažnai buvo randami įvai- rūš vabzdžiai, augalų lapai, žie- dai ir net medžio gabalėliai.

Tas rodė, kad gintaras kadaise turėjo būti skystas, nes kitaip kaip galėjo tie dailiai ginta- ran pakliuti, iš čia ėjo, kad jei gintaras yra medžių padaras ir jei jūrų bangos išmeta jį krant- tan, tad kur nors turėjo būti ir miškas, kur gintarą taip sa- kant gamino. Apie tą gintaro mišką ėjo daugybė pasakų. To nuostabaus miško vietą kilnojo į įvairius žemės kraštus. Ja- me, esą, gyvenę nepaprastos pa- sakiškos būtybės, hipopotamai — t. y. žmonės su arklio ka- nopomis, arba žmonės su tokio- mis ilgomis ausimis, kad jos padengdavo visą kuną. Bet vis dėlto gintaro miško senovės žmonės rasti nepavyko.

Dalykas ėmė aiškėti, tik 1000 metų praėjus. Pasakiška šiau- rės jura, kuri išmeta iš gelmių gintaro, virto dvejomis, Vokie- čių ir Baltijos, jūromis. „Gin- tarinis krantas“ pasirodė esąs Baltijos jūrų pakraštys tarp frizų ir Kuršių marių. Čia, au- drų metu vandenys pakelia nuo- dugno daug augalų, kuriuos vė- jas išmeta krantan. Tuose au- galuose ir randamas gintaras, kurį pajurio gyventojai rink- davo, čia pat perdirbdavo dirb- tuvėse ir siųsdavo į įvairius kraštus. Kai rytų Prusuose įsi- kurė kryžuočių ordenas, tai kryžuočiai tuojuo pasisavino sau išimtinę teisę rinkti gin- tarą. Vietos žmonėms, kurie il- gus amžius prieš tai nevaržo- mi rinko gintarą ir varė juo plačią prekybą, ordenas grie- žtai uždraudė gintaru verstis, o nusižengusieji budavo kariai.

Taip „gintaro krantas“ vienu- tarpu buvo virtęs kartuvų krantu. Ritieriai gintarą gabe- no į vienuolynus, kur iš jo bu- davo gaminami ražančiai. Ta- čiau užėjus reformacijai, ražan- čių pareikalavimas sumažėjo, o kontrabanda gintaru taip pa- didėjo, kad gintaro monopolija liko visai nepelninga ordenui. Todel gintaro monopolija perėjo Dancigo pirkliams, o vėliau —

į prūsų vyriausybės rankas.

Tačiau, tikrai paaiškėjus gin- taro randamoms vietoms, kla- simas dėl jo kilmės paliko, kaip ir buvęs, neišspręstas. Vietos, kur turėjo augti gintaro miš- kas, virto dar paslaptinesnė- mis. Ir iš tikrųjų, kur tas miš- kas galėjo augti? Anapus Bal- tijos buvo žinoma Skandinavija, kur, teisybė, auga daug miš- kų, bet gintaras ten neranda- mas. Delto vienu laiku net bu- vo atsisakyta laikyti gintarą nežinomų medžių saka, o im- ta manyti, kad gintaras esąs tiesioginis gamtos padaras, kaip padengdavo visą kuną. Bet vis dėlto gintaro miško senovės žmonės rasti nepavyko.

—

Gintaro kilmė galutinai ėmė aiškėti tik pradėjus jį kasti iš žemės, kaip mineralus ar me- talus. Besikasant gilyn, ieš- kant gintaro, buvo rastas rudo anglies sluoksnis — senovės miško liekanos. Čia gintaro bu- vo gana apščiui, ir todėl pra- džioj buvo manyta, kad ginta- rinis miškas jau rastas žemės gelmėse. Bet pakasus dar gi- liau, buvo užteitos vadinamos „mėlynos žemės“ sluoksnis, kur gintaro buvo daugiau daugia- sia. Tačiau teko gerokai ir nu- stebti, nes nors „mėlynojoj žemėj“ gintaro buvo daug, bet jokio miško nerasta nei pėds- ako. Pats kildas, sudaręs „mė- lynąją žemę“, pasirodė esąs jūrų kilmės dumblu, kuriam bu- vo daug randama, greta gin- taro, įvairių jūrų gyvių lieka- nų, kaip antai, straigių, jūrų žvaigždžių, ryklių dantų ir tt... Tad paaiškėjo, kad gintaras tu- rėjo būti į „mėlynąją žemę“ atneštas iš kitos vietos, nors ir iš ne labai tolimos, nes gin- taro gabalėliai nebuvo labai ap- trinti. Vadinasi, gintarinis miš-

kas turėjo augti kažkur toliau.

—Bet kur?

Geologiniai tyrinėjimai rodo, kad kadaise Skandinavija susi- siekdavo su Kuršių kopomis ir vėliau nugrimzdė žemyn ir li- ko vandenyno užlieta. Toj tad paskendusioj Skandinavijos da- ly, kuri dabar kai kuriose vie- tose sudaro Baltijos jūrų dug- ną, ir augo gintarinis miškas, kurio liekanos, sukietėję saka, ir yra dabartinis gintaras. Sprendžiant iš gintare randamų spyglių ir kitų medžių dalių yra nustatyta, kad gintarą ga- minusi tam tikra spygliuotų medžių rūšis, panaši į eglę ar pušį, ir botanikų pavadinta „pirmąjste gintaro pušis“. Bet ar tik viena buvo gintarinių pušų rūšis, ar kelios — lig šiol klausimas dar nėra galutinai iš- spręstas. Taip tad, tik po ke- lių tūkstančių metų liko maž- daug išaiškinta gintaro paslap- tis, kuri žiloj senovėj yra pa- gimdžiusi begales pasakų ir pa- davimų. Tik vieni mūsų bočiai, gyvenę anais laikais Baltijos pajury, žinojo gintaro paslap- tį, jį saugojo, ir varė juos iš- metamomis dovanomis, plačią prekybą su romėnais, graikais finikičiais ir arabais. Tada gintaras buvo vertinamas bran- giau kaip auksas. Mūsų tolimi pirmatakai turėjo iš to gražaus pelno.

PAILSES?

Esorka Suteikia Naują Gyvenimą. Prasme! Jėsu jausi virškinimo siste- ma tinkamai veikia, jus galite daug žinoti, daug dirbti ir pil- nai išlaikyti gyvenimą. Var- tokite Esorką, laiko, trodys tonika, kad palaikytų normalų virškinimą, padidintų pilvo pakrikimus ir pasiliktų konsi- stenciją. Klaus savo aptieci- ninko.

SEVERA'S ESORKA

NAUJIENOSE GARSINKITĖS

NAUJIENU PIKNIKAS

Chernausko Darže

Kas metas „Naujienų“ piknikuose dalyvauja nuo 6,000 iki 8,000 lietuviš- kos publikos. „Naujienų“ piknikas, tarsi savos rūšies tautiniai istorinė šventė, į kurios apvaikščiojimą suplaukia tūkstantinės minios vienos tautos žmonių. Taip, „Naujienų“ piknikas, tai yra milžiniška sueiga vienu su kitais, kad galėjus bendrai pasilinksminėti, maloniai laiką praleisti, draugiškai pasišnekučiuoti ir apie praeities ir dabarties laikus — mintimis pasidalinti.

Čia auksinė proga jaunimui pasižokti, pasilinksminėti, čia puiki proga senymui suėjus pafilozofuoti.

NEDĖLIOJE, BIRŽELIO

(JUNE)

8, 1930

Justice, Illinois

Chicagos Lietuvių Šurum-Burm arti -

ČIA BUS RISTYNĖS, KUMŠTYNĖS, ŽAISMĖS, JUOKAI, MUZIKA, ŠOKIAI ir UŽKANDŽIAI.

Viskas tas bus

„NAUJIENU“ PIKNIKE, BIRŽELIO-JUNE 8, 1930 Chernausko Darže.

Lauksime Jūsų

KOMITETAS.

Tarp Chicagos Lietuvių

Iš Birutės

Tai buvo pavasario laikas, 1928 metais, kada apėjo, gal ir ant visados, gerai žinomas komp. S. Šimkus mūsų Birutę, išbuvęs su ja tik 8 mėnesius. Šį kartą patsai kompozitorius, budamas su Birute, praturtėjo truputį, tačiau Birutė sumenkėjo taip moraliai, kaip ir medžiaginiu žvilgsniu. Bet aš nemėginsiu minėti nemalonius tais laikais nutikčius — vien tik noriu priminti tą faktą, kad užėmus p. Steponavičiui Birutės vedėjo vietą, jis rado santykius blogesnius, negu visi jo devyni pirmtakumai kad rado, nes choras buvo visai pakrikęs, ir net arčiausia stovėjusi žmonės prie Birutės reikė abejojimo, ar galima bus kas padaryti ateinančią sezoną. Apie tai truputį plačiau pakalbėsime.

Birutė su Steponavičiu

Staiga pasklido žinia visam muzikališkam lietuvių pasauliui, kad Birutė savo muzikališką sezoną 1928 m. rudenį atidaro su p. Steponavičiu, kaip jos veidėju. Tai buvo nepaprasta žinia, ir birutiečiai ir Birutės remėjai su jos publika kaip ir neužsitikėjo nauju vedėju, nes jo darbuotė su bolševikų chorų buvo neįspėjama. Taigi neuostabu, kad visi nepasitikėjo ir nemanė, kad jų muzikališka siela bus patenkinta. Todel vieni laukė sezono atidarymo kon-

Class Health Institute

65 East Garfield Blvd.

Normal 3266.

HOT SPRINGS YRA ČIA, CHICAGO

Šis pastebėtinai mineralinis gydymas, kuris išima kūno nuodus su pat šaknimis. Tai yra vienatinė vieta Chicagoje.

Duoda prielaidas pastebėtinai pasikėmus nuo: Reumatizmo, Artrito, Lumbago, Neuritės, Sciatica, Šalčio, Inkstų ir Vidurių Pakrikimų, Nevirškinimo.

SVEDIŠKAS MASAŽAS, REDIU-SINIMAS, ATBUDAVOJIMAS.

Phone Virginia 2054
JOSEPH VILIMAS
NAMU STATYMO
KONTRAKTORIUS
4556 So. Rockwell St.,
CHICAGO, ILL.

BUDAVOJAME

Naujus namus, dirbame mūrų, cemento ir karpenterijų darbus. Pakeliam senus namus, dedam fundamentus, apmūrinam medinius po viena plyta, dedam saidvokus. Pardudom ir mainom namus.

Jokantas Bros.
4138 Archer Ave.
Lafayette 7674

Tel. Lafayette 7139
Studebaker ir Erskine
atstovauja
Midland Motor Sales
4492 Archer Ave.,
A. KASIULIS, savininkas

RAMOVA THEATRE
35th and Halsted Streets

Šiandie

Gražus kalbantis paveikslas ant Magna-Screen

"Montana Moon"

dylyvaufant
JOAN CRAWFORD

Taipgi
Vitaphone Vodevilio Aktai

certo, kiti ne. Bet štai Birutė pradeda rengtis prie koncerto su nauju vadovu.

Pirmos repeticijos

Kaip minėjau pirmiau, Birutė buvo pirus, vadinas, buvo pačiame chore ir tokių narių, kurie norėjo to. Taigi pirmoji repeticijoje jie nepasirodė. P. Steponavičius apie tai buvo pa-informuotas ir, žinoma, visaro metu jis rengėsi, kreipdamasis prie čia gimusio jaunimo, o kadangi jis pats yra čia augęs "amerikontas", tai jam visais žvilgsniais sekėsi. Ir štai i pirmą repeticiją susirenka visai naujas choras, — taip sakant, pačiam gražu i save pažūrėti ir ne gėda kitiems pasirodyti. Tad p. Steponavičius ir pradeda savo darbuotę su Birute, rengdamasis prie pirmo koncerto. Vadovaudamas bolševikų chorui, jis buvo jų apvainikuotas liaurais. Niekas jam negalėjo lygintis — taip kalbėjo vadinami neva "Vilnės" korespondentai, na, o p-lė Salaveičiūtė jiems buvo danos dievaitė (žinoma, ji yra gera solistė). Bet dabar, kadangi jie pradėjo darbuotis su Birute, tai tie patys korespondentai apkrovė juodu tokiais epitetais, kad rimto laikraščio špaltose negalima kartoti. Taigi tokiose aplinkybėse teko naujam Birutės vedėjui darbuotis ir rengtis prie savo debiuto su pagarsėjusia Birute.

Pirmas koncertas

Mėnuo laiko praslino, ir mes rinkomės i Lietuvių Auditoriją pasiklausti naujos, jaunos Birutės su nauju vedėju. Žmonių buvo gana daug, tačiau upas labai skeptiškas ir šaltas. Jauną vedėją pasitiko labai šaltai ir publika užkaito tik tuomet, kada jaunas vyrukas, var-dant Yakavičius, chorui pritariant, užbaigė koncertą su Toreadoro daina iš op. Carmen; publika privertė dainą pakartoti. Ir tik tuomet publika pradėjo kalbėti ir žiūrėti i p. Steponavičių maloniomis akimis. Koncertas padarė labai gerą įspūdį ir prirengė dirvą ateičiai, kuriai buvo rengiama p. Pet-rausko melodrama "Birutė".

Birutės orkestras

Rengiantis prie viršminėtos operos ir idant pamažinti iš-laidas, p. Steponavičius, kad ir prie sunkių aplinkybių, suorganizuoja Birutės orkestrą, apie kurį jau dabar visi kalba su pasigerėjimu. Ir didžiumoje orkestrui duoda jaunus solis-tus, aukštesnių mokyklų stu-dentus. Pasekmės buvo visais žvilgsniais stebėtinai geros. Publika gerėjosi vaidinimu ir orkestru ir nuo to prasidėjo Birutės tikra darbuotė. Puikiai

vėliau buvo pastatyta "Bailus Dakaras"; tiesa, silpnai išėjo "Kaminkrėtis", tačiau didžiausią darbą p. Steponavičius atliko šį pavasarį, statydamas "Kavaleriją Rusticana" — iš-tisą operą koncertinėj formoj, ir Šhuberto Nebaigtą Simfoniją. Iuo jis įtikrino visus, kad pas jį energijos darbuo randa-si galybės, ir atliko pagirtiną darbą mūsų meno srityje. Vienok ar mes įvertiname jo ir Birutės pastangas? Apie tai aš noriu tarti keletą žodžių.

Mūsų rėmėjai

Kaip lengva būtų Birutei su savo vedėju darbuotis ir links-minti mus koncertais, jeigu re-mėjai duotų tą, ką jiems duoda Birutė! Tačiau to nėra, ir ta nelaiminga ekonominė padė-tis vargina taip "birutiečius", kaip ir vedėją, ir jeigu rim-čiau įtai rėmėjai dėmesio ne-tkreips, tai ekonominė padėtis privers vedėją ieškoti kitų šal-tinių žmoniškam pragyvenimui — taip kaip privertė p. Vana-gaitį, ir, žinoma, mes neteksi-me įstaigos, kuri daugiausia prisidėjo ilgą savo darbavimąsi prie palaikymo lietuviybės, kul-tūros bei išgarsinimo lietuvių dainos ir vardo. Kas gi tenka daryti, idant Birutė ir toliaus darbuotųsi tarpe mūsų?

Priklauso nuo rėmėjų

Rodos, nereikėtų nei manyti, kad Chicagoje nesirastų 200 gerų Birutės pritarėjų, kurie jos palaikymui mokėtų \$10.00 i metus. Ir galima būtų leng-vai užlaikyti vedėją ir gražų darbą atlikti, kaip kad visu-met. Tačiau jų nesiranda, nes pernai tik apie 50 narių už-simokėjo, nors Birutės knygo-se ir randasi apie 200 rėmėjų. Jiems gi buvo siunčiami Birutės parengiami biletai, už ku-riuos jie neatlygino. Vadinas, rėmėjai, ažuot pagelbėti, nu-skriaudė Birutę, ir tuo parodė, kad jie ištikrųjų nevertina pa-stangų nei vedėjo, nei orkest-ros, nei choro. Mes niekuomet neįvertiname savo gerų veikė-jų, įstaigų bei jų darbų. Tik jau kai netenkame jų, tai nė-ra galo mūsų dėjavimui. Mes galime greitai netekti ir Bi-rutės. O tai būtų taip, kad lyg išplėstų kas iš sveiko Chi-cagos lietuvių "dailės kuno širdį. Nedaleiskime to, nes tai bus mums gėda.

—Dailės Mylėtojas.

SIUSKIT PER
NAUJIENAS
PINIGUS LIETUVON

To prašo Lietuvos žmonės ir
taip pataria Lietuvos bankai

Čia Prasideda Daugelis Kelionių

Daugelis žmonių, manantys aplankyti savo senąją tėviškę, pavedą mūsų Užsienio De-partamentui atlikti visus jiems reikalingus prisirengimus — laivakortes, visas, kelio-nių čekius (Travelers Checks) ir visas ki-tas smulkmenas, išėmus tikta supakavimą jų багаžo.

Pasikalbėkite su p. Bay apie jūsų planus.

CENTRAL Manufacturing BANK
A TRUST COMPANY
1110 West 35th Street
A State Bank • • • • A Clearing House Bank

CHICAGOS ŽINIOS

Karas tarp Capone ir Aiello gengės

Nušautas trys vyrai, policijos nuožūra, Aiello ir Morano gengės nariai; George Dragan, taipiau žinomas charakteris policijai, mirtinai sužeistas; meringa pašauta.

Tai toks "žymiausias" įvykis buvo šeštadienio naktį. Jis pasitaikė Manning viešbuty, Fox Lake miestely.

Suminėti penki asmenys sėdėjo viešbuty arba roadhauzėj ir vakarieniavo. Jų stalas bu-

vo prie lango. Staiga pabiro lango stiklai ir kulka iš kul-kosvaidžio.

Jos pasiuntė amžinam atsil-siui Michael Quirką, Sam Pel-larą ir Miles O'Donnell — ži-nomus Morano-Aiello gengės narius. George Drugganą dar spėta nugabenti ligininėn. Pa-šautosios merginos vardas yra Miss Vivian Matthews, iš Fox Lake.

Atlikę savo "darbą", geng-steriai nuvėžė automobilį. Spė-jama, kad nudaigojo minėtus tris, ir dar gal Drugganą, Capo-nės šalininkai. Bet įrodymų po-licija neturinti.

Atidaryta akvariumas

Jau atidaryta Grant Parke naujas akvariumas. Akvariū-mas randasi arti Fieldo muze-

jaus gamtos istorijos. Lankyti akvariumą publika gali kasdien, nuo 10 val. ryto iki 5 val. po pietų. Pirmasias keletą savaitių žiūrėtojai bus leidžiami visi vel-tui. Vėliaus teks mckėti, pirma-dieniais, antradieniais, trečia-dieniais ir penktadieniais po 25c ypatai.

Arėštuota

Arėštuota Mrs. Alexandria Mall (11318 So. Michigan ave.), kuri užmušė, važiuodama auto-mobiliu, Rožę Bugelį. Nelaimė atsitiko prie 115 ir Michigan gatvių.

Nužudė

Nusinuodijo Dr. Hart J. Gos-lce, dantis, pasiturintis žmo-gus, autorius keleto knygų den-tisterijos klausimais.

Garsinkitės "N-nose"

ŠIE LIETUVIAI REALESTATININKAI PASIRENGĘ JUMS PATARNAUTI

S. L. Fabian & Co.
809 W. 35th St.
Tel. Boulevard 0611

B. V. Milaszewicz
4600 So. Wood St.
Tel. Virginia 0117

A. Grigas & Co.
3114 So. Halsted St.
Tel. Victory 4898

B. R. Pietkiewicz & Company
2608 W. 47th St.
Tel. Lafayette 1083

S. P. Kazwell & Co.
2839 W. 63rd St.
Tel. Republic 8899

M. Rozenski & Co.
6542 So. Western Ave.
Tel. Prospect 2102

W. H. Kelps
2419 West 69th St.
Tel. Hemlock 8099

J. Yushkewitz
2433 W. 69th St.
Tel. Prospect 3140

M. J. Kiras
3335 So. Halsted St.
Tel. Yards 6894

J. N. Zewert & Co.
5339 S. Central Ave.
S. E. Cor. Archer and Central
Tel. Prospect 8759

Perkam, pardudom ir mainom namus, farmas ir lotus. Greitas ir teisingas patarnavimas pas
F. G. Lucas and Co.
Tel. Lafayette 5107

J. J. Zolp
4559 So. Paulina St.
Tel. Yards 0145

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.
arti St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

HEMORROIDAI IŠGYDOMI

BE PEILIO
Akli išsikūstantys HEMORROIDAI, Fistula, Fissure ir visos Rektumo ligos išgydomos mūsų gydančių švelniais metodais.
MUSU GARANTUOJAME — NEMOKĖ JEI NEIŠGYDISIME
Nevartojama etheras, nėra pavojaus, nereikia ligininės, ar gaišti darbo laiką. Atsiskaukite ar šaukite šiančie. Jums tai užsimokės. Šimtai atėjo, yra išgydyti ir yra dėkingi. Jus irgi busite jų tarpe, jei pavesite mums savo reikala. Kainos žemos.
PASITARIMAI IR EGZAMINACIJA DYKAI
Valandos: 10 v. r. iki 8 v. r. kasdien. Nedėliomis 10 v. r. iki 2 v. p. p.
REKTUMO DEPARTAMENTAS

S-M-S HEALTH INSTITUTE

1869 North Damen Avenue,

Chicago, Ill.

Daktaras

Kapitonas
Specialistas iš

WISSIG,

Pasauliniame kare
Seno Krajaus

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU
NEŽIURINT KAP UŽSISENĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA
Specialistai gydo ligas plaučių, inkstų ir pūslių, užuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skaus-mus nugaroje, kosėjimą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalėjo jus išgydyti, atleikite čia ir persitikrinkite, ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tūkstančius ligonių. Patarnimas dykai.
OFISO VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Nedėliomis iki 12 d.
4200 West 26 St., kampas Keeler Ave., Tel. Crawford 5573

Ar jus manote remodeluoti ar taisyti savo namą?

Mes galime parupinti Sand Stone smilčių ir cemento del beismento ar šalvygčio, arba mes galime parupinti plasteri ir kalkes del sienų. Mes taipgi aprokuojame visa darba. Kontraktoriai gali gauti viska jiems reikalinga. Greitas pristatymas.

ATLAS BUILDERS SUPPLY CO.
14th Street & Western Ave.

Peoples Furniture Co.

KRAUTUVĖS
ŠIANDIE VAKARE

Nuo 7:00 iki 8-tai valandai
Duos Lietuvišką Programą
per

W.H.F.C.

Radio Stotį — 1420 Kilocycles

Programas bus labai tvarkingai atliktas ir užpildytas su parinkčiausiomis lietuvių dainomis ir muzika. Nepamirškite pasi-klausti.

NAUJOS KNYGOS

Gaunamos "Vienybės" Knygyne

VIREJE. Išleista 1926 metais. Apdaryta \$2.50
1,064 patarimai kaip virti įvairius valgiai.
MAISTAS IR VALGIŲ GAMINIMAS. Dr. J. Kvedaro \$1.50
Mokykloms ir šeiminiškoms vadovėlis ir pamokymai, kaip gaminti sveikus ir skanius valgius sveikams, vaikams ir ligoniams.
LIETUVOS APGYVENTOS VIETOS \$3.00
Šioje 136 puslapių knygyne tepla daviniai pirmo Lietu-vo žmonių gausymo. Surasyta visų Lietuvos kaimai, vienkieniai ir miesteliai, skaičius gyventojų, kiek yra ukininkų, kaip toli geležinkelio stotis ir arčiau-sias paštas.
KAUNO ALBUMAS50
Knyga paveikslų ir fotografijų Kauno miesto.
VINCO KRĖVĖS RAŠTAL Septiniuose tomuose \$7.00
LIETUVIŲ KALBOS RAŠYBA50
Rašybos vadovėlis su rašybos žodynėliu. Išleista 1926 metais.
NAMU RUOŠOS VADOVELIS55
Namu darbai, naminė saskaitybė ir biudžetas. Kaip pigiai šeimyna užlaikyti.

VIENYBĖ

193 Grand Street

Brooklyn, N. N.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the Act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrant
sekmadienius. Leidžia "Naujienu"
Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chi-
cago, Ill. Telefonas Roosevelt 8500.
Orderiu kartu su užsakymu.

Užsakyto kaina:

Chicagoje — paštu:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Chicagoje per išnešiojimą:

Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c

Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoje, paštu:

Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Lietuvon ir kitur užsieniuose (Atpiginata)

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Piguks reikia siųsti pašto Money	
Orderiu kartu su užsakymu.	

SENATVĖS PENSIJOS

Neseniai New Yorko legislatura priėmė ir gubernatorių pasirašę įstatymą, kuriuo toje valstijoje įvedama pensijos seniems žmonėms. Dabar New Yorko pavyzdžiu pasekė ir Massachusetts.

Massachusetts valstijos atstovų butas priėmė milžiniška dauguma balsų (202 prieš 27!) "senatvės paramos" įstatymo sumanymą. Juo einant, pašalpas gaus moters virš 60 metų amžiaus ir vyrai virš 65 metų amžiaus, kurie neturi kuo gyventi.

Jei už tą sumanymą balsavo tokia didelė dauguma atstovų bute, tai reikia manyti, kad ir senatas nebus jam priešingas.

Tuo budu socialė įstatymdavybė Amerikoje pradėjo daryti progresą. Bet laikas būtų šteitų legislaturoms (o dar geriau, kongresui) susirupinti ir nedarbo apdraudos įvedimu. Jeigu savo bedarbius šelpia tokios šalys, kaip Anglija, Vokietija arba Danija, tai kodėl to negali daug turtingesnė Amerika?

KRIZIS MASKVOJE

Tuo pačiu laiku, kai Chicagoje prasidės SLA. seimas, Maskvoje atsidadys Sovietų Sąjungos (t. y. Rusijos) komunistų partijos kongresas. Tarp tų dviejų suvažiavimų, žinoma, nėra nieko bendro. Bet dalis amerikiečių bus labai suinteresuota jiem abiem. Musų bolševikai, kurie smurtu veržiasi "užkariauti" Susivienijimą, lauks su dideliu nekantrumu, kaip pasibaigs tąsnyės Rusijos diktatūros viršūnė, nes sulig tų viršūnių muzika jie šoka.

Birželio 16 dienos kongresas Maskvoje turės išspręsti klausimą, ar Stalinas pasiliks, ar ne, komunistų partijos ir sovietų valstybės "bosu". Šioje valandoje prieš jį kelią galvą opozicija su Vorosilovu, Molotovu, Kalininu ir Nadežda Krupskaja (Leniniene) priešakys. Berlyne gautos žinios sako net, kad Vorosilovas (sovietų karo komisaras) jau iškėlęs reikalavimą, kad Stalinas rezignuotų iš komunistų partijos generalinio sekretoriaus vietos.

Kadangi laisvos spaudos Rusijoje nėra, tai sunku patikrinti, ar ta žinia yra teisinga, ar ne. Tie, kurie tiki į bolševikiškos diktatūros "neklaidingumą", sakys, žinoma, kad tai esąs "melas" ir "šmeižtas". Bet juk jie taip sakydavo kiekvieną kartą, kai spaudoje pasirodydavo pranešimai apie plovynes tarpe komunistų Olimpo dievų. Anamet jie nieku budu nenorėjo tikėt, kad Stalinas kasa duobę Trockiiui; paskui jie vadino "kapitalistų lekajų melais" žinias apie Stalino kovą su kominternu prezidentu Zinovjevu.

Taigi ir šį kartą "melas" gali pasirodyti tikriausiu faktu.

Bet, nežiurint ką pareiškė ar nepareiškė Vorosilovas, nėra jokios abejonės, kad Rusijos visagalingam "generaliam sekretoriui" tolyn darosi vis labiau ir labiau riesta. Jo ukininkų "kolchozacijos" kampanija skandalingai susmuko. Milžiniški plotai žemės Rusijoje paliko neužsėti. Miestuose trūksta gyventojams reikalingiausių maisto produktų. Kuo Stalinas galės šituos savo nepasisekimus pateisinti partijos suvažiavimui?

Partijos aparatą kontroliuoja Stalinas, todėl jisai, žinoma, gali praveisti delegatų rinkimus taip, kad suvažiavimo dauguma pritars jam. Bet ne visuomet nulemia dauguma pakeltų rankų. Jeigu raudonoji armija parems Vorosilovą, tai Stalinas negalės pasielgti su juo taip, kaip su Trockiu.

Stalino kritimas turėtų milžiniškos reikšmės ne tik Rusijai, bet ir viso pasaulio komunistų judėjimui.

KOVA PRIEŠ PILSUDSKI

Lenkijos socialistų frakcija seime kartu su kitomis demokratinėmis grupėmis ("Wyzwolenie", Ukininkų partija, Piast ir k.) išleido manifestą prieš Pilsudskio diktatūrą. Jame sakoma:

"Musų reikalavimas toks: panaikinti diktatūrą ir atsteigti teisėtą tvarką. Kitaip nebus ramybės. Politinės kovos aštrės, neapykanta auga, ekonominiai klėblumai darysis vis gilesni, socialės, ekonominės ir konstitucinės problemos, nuo kurių išsprendimo priklauso respublikos ateitis, bus apleistos.

Jau laikas padaryti galą diktatūros sistemai, kuri veda kraštą į katastrofą. Atsišaukdami į viešąją opiniją, mes sakome: Jeigu respublikos prezidentas nenori elgtis kaip liaudies atstovas, tai tegu jisai paleidžia seimą. Šitokiam atsitikime tegul daro galutiną sprendimą kovoje tarpe seimo ir maršalo Pilsudskio patys žmonės naujų rinkimų keliu, bet teisingų rinkimų."

Čia matome panašų vaizdą, kaip ir Lietuvoje, kur opozicija tautininkų diktaturai jau seniai reikalauja naujų rinkimų į seimą. Diktatoriai giriiasi, kad jie vykina "tautos valią"; gi opozicija jiems atkerta: Gerai — jeigu tautos valią pripažįstate, tai leiskite pačiai tautai pasisakyti, ko ji nori. Skelbkite rinkimus į seimą!

Bet diktatoriai šituo keliu eiti atsisako, nes jie žino gerai, kad žmonės yra nusistatę prieš juos.

Toliaus, anksčiau ar vėliau, žmonės vistiek pašims viršų ant Pilsudskių ir kitokių diktatorių.

Apžvalga

NORI APSUNKINTI PILIETYBĖS GAVIMĄ KANADOJE

"Kanados Lietuvis" rašo, kad Kanados Dominijos parlamente buvo įteiktas sumanymas neduoti ateiviams pilietybės popierių, neišbuvusiems Kanadoje 10 metų. Sumanymas tapo atidėtas kitai sesijai.

Dabar Kanadoje galima gauti pilietybės teises — taip, kaip ir Jungtinėse Valstijose — išgyvenus 5 metus.

PATVIRTINA

"Naujienuose" anądien buvo rašyta, kad Amerikos suomių (finų) darbininkų kooperacijų suvažiavimas išmetė iš kooperacijų centro direktorių tris komunistus ir nutarė daugiausia nepasiduoti komunistų partijos diktaturai. Šitą faktą patvirtina ir musiško stalincų spauda. Brooklyn "Laisvėje", sakysime, yra įdėtas ilgas kompartijos centralinio komiteto pareiškimas kooperatyvų klausimu ir tenai randame šitokių nusiskundimų:

"Tenhunen, Corgan ir Vainionpaai, įsteigėjai ir budavotojai Finų Darbininkų ir Biednių Farmerių Kooperatyvų ir įsteigėjai Kooperatyvų Biržos, tapo prašalinti iš tarybos. Reakciniai elementai ir renegatai tapo išrinkti į jų vietas. Kooperatyvų Centralinės Biržos konvencija buvo mašinos vadovaujamas susirinkimas, kurį valdė suvienytas frontas reakcionierių, socialfašistų renegatų, biurokratinė kooperatyvų viršininkų klika. Revoliucinei opozicijai net nebuvo leista patiekti savo rezoliucijų."

Žodžiu, komunistai buvo visai suvaryti į ožio ragą.

Dabar jie plūsta savo oponentus "renegatais, socialfašistais, reakcionieriais, biurokratais" ir t. t. Bet idomu būtų jų paklausti: kaip ten galėjo atsitikti, kad darbininkų ir biednių farmerių kooperatyvuose, kuriuose komunistai, girdi, steigė, budavojo ir valdė, staiga tiek priviso to "renegatų, socialfašistų ir reakcionierių"? Ko verta tuomet komunistų vadovybė?

JANKUS TEISINA PERVERSMA

Klaipėdietis Martynas Jankus, kuris neseniai atvyko į Ameriką, bando "Vienybėje" pateisinti 1926 m. gruodžio 17 d. perversmą ir tuo tikslu pasakoja apie Lietuvos partijų rietenas ir varžytines seimų laikais, apie nemamą valdžios pataikavimą tautinėms mažumoms, apie bolševikų triukšmą mavinį ir panašius dalykus, kuriuos paprastai kartuoja "naujos eros" garbintojai. Nieko naujo jisai nepasako, tik jo rašinio tonas yra šiek tiek "originalus". Pavyzdžiui, jisai rašo:

"Vėliau (? "N." Red.) pa-

Apie Įvairius Dalykus

PLATINA

Platinos suradimas. — Platinos grupės metalai. — Platinos lyginamasis svoris. — Platinos naudojimas. — Platinos gamyba. — Kainos. — Siurprizas. — Produkcijos sumažėjimas. — Platinos sindikatas.

Padavimai sako, kad platiną surado 1735 m. Don Antonio Ulloa, francūzų ekspedicijos narys, toj Pietinės Amerikos vietų, kur dabar randasi Kolombijos respublika. Tačiau yra faktų, kurie parodo, jog ispanams ir prieš tai platina buvo žinoma. Į Europą platina buvo atgabenta 1740 m. Bet ispanų valdžia, bijodama kad platina nebutų maišoma su auksu (tuo laiku niekas ir sapnuotė nesapnavo, kad platina yra nepalyginamai brangesnis metalas nei auksas), įsakė atvežtąją platina į jūrą išmesti. 1788 m. ispanai platinos svarius mokėjo tik aštuonis šilinus.

Platinos grupę priklauso šeši metalai: platina, iridijus, osmijus, paladijus, rodijus ir rutenijus. Toj grupėj platina yra svarbiausias metalas. Osmijus net laboratorijoj labai sunkiai tepasiduoda ištirpti. Rutenijus, iridijus ir rodijus seka osmijų. Po to eina platina, kuri ištirpsta prie 1779 laipsnių šilumos. Lyginamasis platinos svoris yra 21 ir 22. Tai reiškia, kad platina sveria 21-22 kartų daugiau nei vanduo. Iš to mes matome, kad tas metalas yra gerokai sunkesnis nei auksas. Chemikų veikmei jis irgi labai sunkiai tepasiduoda.

Del tos savo savybės platina yra labai plačiai naudojama chemijos laboratorijose, kadangi iš jos padaryti prietaisai nebijo nei aukštos temperatūros nei sukoncentruotų rūkščių. Pastaruoju laiku platinos pusėtinai daug sunaudojama visokių papuošalų gaminiui. Jungtinės Valstijos 1927 m. 70 nuosimėjų visos savo platinos sunaudojo gaminiui žiedų, brangių laikrodžių, visokių spilkų ir kitokių papuošalų. Elektros pramonėje 12 nuosimėjų, chemijos pramonėje 9, dantims 6 ir 3 nuosimčiai buvo sunaudoji įvairių.

Kiekvienas žino, kad čia pats p. Jankus "juokingu budu" elgiasi. Tokio dalyko, kaip kad "keli lenkučiai, keli vokiečiai" būtų tvarkę visą lietuvių valstybę, dar nėra buvę.

Senasis Mažosios Lietuvos darbuotojas mini faktus, bet jisai juos taip perdeda, kad iš tiesos pasidaro absurdas. Tiesa gi yra ta, kad 1926 metų koalicinė Lietuvos valdžia vedė susitaikymo politiką su tautinėmis mažumomis. Ar tai buvo bloga? Musų nuomonė šitam dalyke visiškai skiriasi nuo p. Jankaus.

Jisai be reikalo pašiepiančiai kalba apie "kelis vokiečius". Kaipgi jie "keli", jeigu per rinkimus į Lietuvos seimą vokiečiai išrinkdavo apie pusėtiną atstovų, o Klaipėdos seimelyje vokiečiai sudaro absoliučią daugumą?

Ir juk p. Jankus turėtų ne užmiršti, kad už Lietuvos vokiečių nugaros dar stovi jėga, su kuria Lietuvai reikia skaičiuotis, būtent — Vokietija. Kada Lietuva kovoja del Vilniaus su Lenkija ir kada bolševikiška Maskva per savo agentus kursto riaušes Lietuvos teritorijoje, tai turėti priešų da ir Vokietiją yra Lietuvai tiesiog pavojinga.

Nerimtais pasityčiojimais iš "vokiečių" šitoki svarbus klausimai neišsiriša. Bet iš perversmo teisintojų vargiai galima ko rimto ir tikėtis.

PLATINA

Platina iki 1819 m. buvo vėžama iš Pietų Amerikos. Bet tais metais tapo atstata platinos Rusijoj. Kaikuriam laikui praėjus Rusija pralenkė Pietų Ameriką, o prieš pasaulinį karą ji pagaminavo 90 nuosimėjų visos platinos. 1915 m. pėčiu suirutė, produkcija neįmanomai nupuolė: platinos pagaminata buvo tik 10 nuosimėjų to, ką prieš karą. Taip dalykams esant kaina nuolat kilo: 1915 m. platinos uncijai buvo mokama \$47, o 1919 m. jau \$150. Po to kaina pradėjo pulsti, — 1927 m. pradžioj uncijai buvo mokama \$112, o tų pačių metų birželio mėnesį tik \$72. Dabar kaina dar labiau nupuolė.

Daugiausiai platinos randasi Uralų kalnuose Rusijoj, Pietų Afrikoj ir Pietų Amerikos Kolombijos respublikoj. Paprastai tas metalas yra susimaišęs su smėliu ir žvyru. Smėlys yra keblolika kartų išplaukamas, kol pasiliks mažai platino grūdėliai.

Platinos pramonė Rusijoj yra susisipletusi Permo gubernijoj netoli nuo Nižni Tagilsk, Nižni Turinsk ir Verchoturši. Apie tas vietas Uralų kalnai yra ypač turtingi platina. Sėlygos pramonė irgi yra labai parankios, kadangi aplinkui randasi daug srautinių upelių. Kadangi platina, kaip jau buvo minėta, gaunama išplovimu, tai srautinių upelių labai svarbi rolė tošai.

Kolombijoj platinos daugiausia randama prie San Juan ir Atrato upių bei Quibdo distrikte. Čia taipgi nemažai yra ir auksas. Senovėj daugiausiai dėmesio kreipta į auksą. Platina buvo lyg ir bevertis dalykas, kurį auksas iškotojai dažnai nunesdavo į šalį.

Prieš porą metų Quibdo distrikte vienas žmogus turėjo apysenius namus, kurie reikalingi buvo remonto. Žmogus nutarė, taip sakant, tuos namus "aptampyti". Pradžioj jis nuo fundamento. Bekasdamas žemę, jis pastebėjo, jog joje yra metalo trupinėliai. Pasirodė, kad tai platina. Galite sau įsivaizduoti koks tai buvo siurprizas. Žmogus toj negrįvoje namą, kad galėjus iš to sklypo žemės visą platina išimti. Ir tai jam pilnai apsimokėjo.

Per palyginamai trumpą laiką jis gavo apie septyniolika svarų platinos!

Pietinėj Afrikoj platinos daugiausiai pagamina Transvaal provincija. Čia tas metalas randasi uolose, todėl ji daug sunkiau yra atskirti, negu nuo smėlio.

Paskutiniaus keleriais metais pradėta platina gaminti ir Kanadoj, vyriausiai Ontario provincijoj. Tačiau čia ji sudaro tik pašalinį produktą. Mat, tapo pastebėta, kad vario ir nikelio kasyklose randasi šiek tiek platinos. Tiesa, to metalo kiekis ten nėra labai didelis, tačiau pilnai apsimoka ji nuo vario ir nikelio atskirti.

Prieš karą platinos per metus budavo pagaminama maždaug apie 250,000 uncijų. Po karo produkcija žymiai nupuolė, o paskui po truputį vėl ėmė kilti. 1926 m. jau buvo pagaminata 170,000 uncijų. Didesnė

pusė to metalo, žinoma, sunaudoja Jungtinės Valstijos. Sakysime, 1926 m. Jungtinės Valstijos sunaudojo 138,000 uncijų. Platinos Amerikoje kaip ir nėra, todėl ji yra priversta tą brangų metalą importuoti iš kitur.

Prie progos bus ne pro šali pažymėti, kad tuoj po karo buvo susikūręs sindikatas, kuris stengėsi platina nustatyti kainas. Sindikatas kontroliavo produkciją. Jis nusakė, kiek turi šalis turėti pagaminti platinos. Peržengti tą kvotą, žinoma, buvo draudžiama. Sindikatu per kelis metus priklausė ir Rusijos platinos pramonė. Bet pastaruoju laiku ji nuo to sindikato atsimeitė ir pradėjo gaminti daugiau platinos, negu jai leidavo sindikatas. Ačiu tam, pradėjo ir kainos platinai smukti. Jos dabar žemesnės, negu buvo kada nors per paskutinius kelis metus.

— K. A.

Andrejs Upits

Vaivorykštės Tiltu

Iš latviško vertė Emils Skujenieks

(Tąsa)

"Jei tai būtų paprastas aplėšiskumas iš Tamstos pusės, tai ponui Tombergui daugiau nieko nebeliktų, kaip parodyti Tamstai duris. Bet aš daleidžiu, kad tame didelę rolę vaidina Tamstos blogas auklėjimas. Atrodo, kad Tamsta permaža esi gyvenęs geroje draugystėje. Tuo daug kas paaiškėja, jei ir nepasiteisina. Aš vis delto tikiuosi — bent Tamstos išsilavinimas bus pakankamas, kad suprasti tą, ką aš Tamstai bandysiu paaiškinti.

Tamsta kalbi apie tai, ko nežina ir ko negali žinoti. Apie tas gėles ir "valio" šauksmus. Aš tą pranešimą apie mano atvykimą nebuvau laikraštini pranešęs. Aš sau tas sulauktuves nebuvau surengęs. Tegu sako ponas Tombergas... Ne, ne — nieko Tamstai nereikia sakyti, pone Tomberg!"

Daleiskime — tai buvo apsirikimas. Bet — likimo lemtas apsirikimas, prie kurio niekas nekaltas — nei aš, nei ponas Tombergas su šeima, nei ponas ir ponai Krėsliniai, nei ponas Susteris, nei Rosa Meija. Likimo keliai stebuklingi. Mes visi valdomi aukštesnės galybės, kurios apskaičiavimai ir sumanymai mums paaiškėja tik vėliau. pažvelgus į praities perspektyvą. O čia mes, dėkui Dievui, jau turime tokią perspektyvą.

Ranką ant širdies — ir šaukyk Tamsta: jei Tamstai tai būtų buvę, Tamstai tos gėlės ir "valio" šūkavimai, pone Tomberg automobilis, vakarietė... visas tas... Ar Tamstai tai prigulėtų daugiau, nei man? Tai buvo skirta tam — buvusiai Robertui Nelkei. Bet ar Tamsta vis dar tebesi tas pats buvusi Robertas Nelkė?

Leisk man kategoriškai, ne užginčijamai į tai atsakyti: ne, Tamsta tas jau nebesi! Man yra žinoma, ką Tamsta esi pasakęs prie tardymo. Kaip aš tai sužinojau — tai mano dalykas. Ir aš esu kiek patyrinęs Tamstos prieš karą rašytus straipsnius ir Tamstos autonomijos projektą septynioliktais metais — ir sugrėtines. Karo laikai, tremtinio gyvenimas, tarnavimas bolševikų įstaiuose — galbut, net ir senatvė Tamstos pasaulėžiūrą pakeitė. Tamsta jau nebe tas, kas kadaise buvau!

Aš nesakau — geresnis, blogesnis, vertybių mastas čia tuo akimirksniu rolės nevaidina. Aš tik tai konstatuoju faktą — neuzginčijamą, nesugriaujamą, neatmetamą. Reiskia, loginga išvada: sulaukdami Tamstą su gėlenais ir garbinimais, jie būtų garbinę svetimą žmogų. Tamsta, pone Nelke, butum pasisavinęs svetimą nuosavybę. Tamsta butum tas uzurpatorius, kuriuo mane vadini. Ar aš tiesą kalbu, pone Tomberg?"

Ponas Tombergas nieko neatsakė. Jo cigaras buvo užgesęs. Akyse netikėtumas, nutaipni Tombergui daugiau nieko nebeliktų, kaip parodyti Tamstai duris. Bet aš daleidžiu, kad tame didelę rolę vaidina Tamstos blogas auklėjimas. Atrodo, kad Tamsta permaža esi gyvenęs geroje draugystėje. Tuo daug kas paaiškėja, jei ir nepasiteisina. Aš vis delto tikiuosi — bent Tamstos išsilavinimas bus pakankamas, kad suprasti tą, ką aš Tamstai bandysiu paaiškinti.

Reiskia, trumpai ir aiškiai: aš esu Tamstą išgelbėjęs, kad Tamsta nepavirstum vagiu ir apgaviku. Kad Tamstą palaikyti savąj dorą žmogaus sąmonę — kaip dabar atrodo, pats rizikuodamas patekti į apgavinimą bus pakankamas, kad suprasti tą, ką aš Tamstai bandysiu paaiškinti. Aš nenoriu pasididžiuoti, bet manding — kiekvienas bešališkas stebėtojas, turįs sveiką sąvoką, pasakys, kad moralinė persvara čia verčiau mano pusėje. Senovės graikai — tai yra, ryminčiai, turėjo pajėgumą parodyti išorinį didvyriškumą, finzinį pasiaukavimą. Mes, modernieji rymiečiai, galime save ir moraliai paaukoti kitų labui. Aš nenoriu sau prieštarauti ir užbėgti už akių savo išvados. Aš sakiau: tai buvo likimas, tai buvo koks aukščiausias noras, kuris vadovauja musų likimams. Jis tą visą panaudojo, be Tamstos žinios ir be mano įsigėidimo. Mes tikiai priemonės ir įrankiai joje ranskose. Ir prie to mums abiem į naudą. Ypač Tamstai į sveikatai, pone Nelke... Taip, taip! Kaip tik Tamstai į sveikatai, pone Nelke!

Prieškariniais ir priešrevoliuciniais laikais Tamsta buvai vidutiniu buržuaziniu liberalu. Tamstos ideologija išaugo caro ir rusų laikais. Priespaudos, nelaisvės, aziatizmo atmosferoje. Amžinas protestantas, opozicijos žmogus, be pozityvaus darbuotojo instinkto. Dabar aziatizmas ir Tamstą patį padarė nemaža įtakos. Dabar Tamsta svyruoja tarp kairiausio demokratizmo ir socializmo. Aš Tamstai galiu užtikrinti: Tamsta dabartinio momento čia sėdi tik dėka tai aplinkybei, kuri daro gėdą musų valstybei — kad socialdemokratija dabar pas mus legaliai leistina partija. Tamsta perdaug plepus ir atviras — tą irgi aš Tamstai galėčiau pasakyti, jei paš mus — ir sugrėtines. Karo laikai, tremtinio gyvenimas, tarnavimas bolševikų įstaiuose — galbut, net ir senatvė Tamstos pasaulėžiūrą pakeitė. Tamsta jau nebe tas, kas kadaise buvau!

Aš užsiminiau apie likimą, apie kokią tai aukščiausią valią, kuri vadovauja musų likimams. Kaip ji tai įvykdė? Jos keliai įvairūs. Bet tankiausiai ji išsireiskia tautos sveikoje nuovokoje, pačios tautos suvieninėjė valioje. Ir, reiskia — jei Tamsta reikalauji artimesnių motyvų — einant tautos valia aš esu čia, ir esu tuo, kuo esu. Einant tautos valia, gerbiamašis pone Nelke!

(Bus daugiau)

ATEJO "Kultūros" No. 4. Galima gauti "Naujienuose". Kaina 45 centai.

Tarp Chicago Lietuvių

Ka matė ir nugirdo Pasaulio Vergas

Tautiškas kapines atlankius.

Kaip žinoma, gegužės 30 diena Amerikoje yra švenčiama, ir ta šventė skirta yra apilankymui kapinių. Tą dieną apilankoma kapai draugų ir giminių, papuošiama jie, aprėdama žolynais, gėlėmis. Tai yra ženklas, kad jie neužmiršta mirusių.

Ir tų palaidotų draugai arba gentys, susirinkę, suvažiuoja būriais į kapines, visi kartu klausosi kalbėtojų kalbų ar muzikos; išklauso programų, pasvečstų kapinių dienos apvažiavimo.

Yra apgalvėtas paprotis pas kai kuriuos lietuvius panaudoti savo kromelio garsinimui. Štai kad ir 30 dieną gegužės Tautiškos kapinėse kalbėjo Pruseika, komunistų lapo redaktorius. Užmiršęs ar ne norėdamas kapinėse kalbėti rimtai, jisai ima rėžti "proletarij" spęčių apie streikus, revoliuciją arba užsienį — svečių šalių — naminius vaidus... kad ten "proletarai" krinta kovos lauke už savo diktatorių valdovų palaikymą.

Rodosi, yra 365 dienos metuose, ir komunistai galėtų 364 dienas kalbėti apie politiką, varyti už savo partiją, o tą vieną dieną — gegužės 30-tą — susilaikyti nuo komunistinės agitacijos.

Is šalies žiurint atrodo, kad ne kapinėse, ale kur nors politiniame mitinge agitatorius ant silkų statinės kalba. Taip atrodė komunistas Pruseika kalbėdamas tautiškos kapinėse praėjusį penktadienį.

Antras pas komunistus fanatiškas įprotis yra nesilaikyti tvarkos nei rodyti liudiesi ženkla kapinėse. Kada Pruseika pabaigė kalbėti, nekuri "Vilnės" parapijonai ėmė rankomis katus takšėti, nors kapinėse to nedrąsoma niekur. Bet komunistai, matyti, jautėsi kaip esantys kur nors ant gatvės kampos, tai ir plojo.

Dar kitas yra prastas pas "Vilnės" skaitytojus arba komunistus įprotis — kada ne jų srovės kalbėtojas kalba arba ne jų vadovaujamas choras dainuoja — liežuviais kažinuoči žmones, apkalbėti juos, kelti kačių koncertą... net ir kapinėse. Tai yra peiktina.

P-no M. Vaidylos trumpa kalba, bet pašvęsta kapinių apvažiavimo dienai, buvo daug geresnė, nei Pruseikos.

Trečias kalbėtojas turėjo būti "Naujienu" redaktorius P. Grigaitis. Bet jis pavėlavo. Mat, jam buvo pranešta, kad programą pasidėsiąs vėliau, negu tikrenybėje prasidėjo. Nors drg. Grigaitis, dar ir to neįsiurint, būtų spėjęs atvykti į kapines kalbėti laiku, bet kelyje užsiblokaus trafikas su laikė jį bent pusę valandos. Dėl to drg. Grigaitis pasiūlyavo apie 10 minučių ir nebeturėjo progos kalbėti.

Labai gaila, kad geriausias kalbėtojas nespėjo pribūti laiku.

O toliau... Prie kapinių varėty, komunistai, pasinaudodami proga, žinoma, platino savo "literatūrą" arba raudono bizniaus agitacijos lapelius. Tenka pasakyti, kad tai yra labai prastai darbas tokią dieną įsti pūtikai į akis su savo nudėvėtu bizniu.

Man dar stebėtina, kaip "Vilnės" komisarai šiemet susilaikė nuo aukų rinkimo "Olstričio mainieriams". Pernai jie tą "lošką" darė, aukas rinko, jie daugelis žmonių manė, kad jie aukavę tautiškos kapinėms. Bet tikrenybėje, žinoma, aukos, pataikė "Vilniai", kaip ir vakar.

Atmintinių dieną tautiškos kapinėse žmonių buvo daug. Kapinėse minios svieto, o miškai pilni pristatytų autų.

Po apvažiavimo, po programos, kurie lino į žaliuojantį ažuolinį mišką, kur dalinosi užkandžiais, bavarškų alium arba ir naminėle. Ir taip laika praleido iki vėlyvam vakarui besilinksminami miške.

Galybės didesnių ir mažesnių autų stovėjo miške. O vis tai lietuviški autai. Ir maniau: "Ka gali reikšti Pruseikos kalba arba komunistiniai aprašymai iš dienos dienon apie Rusijos "proletarinį raudoną rojų", kur darbininkai visai neturi automobilių; arba kur ukininkas, turįs porą arba trejetą arklų ar karvių yra vadinamas "kuloku", "buržuju ir kurį persekioja valdžia". Mat, Rusijoje tikrai Juozas Stalinas, komisarai, bendrai — sovietinė aristokratija važinėja tokiomis autais. Gi Amerikoje tukstantai autų miške, ir visi lietuviai, didžiojo darbininkų. Rusijoje tie visi darbininkai būtų skaitomi "buržuais" ir komisarai persekiotų juos kaip "buržuus".

Pasaulio Vergas.

18-ta Gatvė

Vienas gengsteris nušautas, du sužeista

Pirm penkerių metų paskilęs Chicagoj butlegeris ir gengš vadas, James Genia, pabėgo Italijon, kai buvo nudaigoti jo trys broliai.

Keletas savaikių atgal Genna vėl pasirodė Chicagoje. Policija nužiūrėjo, kad jis mėginasi ir vėl užkariauti čia marketą buzei pedliavoti. Be to, ji nužiūrėjo, kad gali kilti kautyčių su kitais gengsteriais del buzės marketo.

Ir, matyti, policija neapsiriko. Šeštadienio rytą važiuavo Peoria gatve iš šiaurės pietų link. Prie 18. place, iš šalinės gatvės išvažiuo kitas autas su penkais vyrais. Sis pastarasis autas pasivijo pirmąjį, kuriam buvo trys Genna gengšs vyrai.

Pasiviję, penki vyrai iš antrojo auto, niocko nelaukę, ėmė

Kad Išgydyti Piles Nereikalinga Chirurgijos

Naujas įėjimo būdas

"Dabar jau neberekalinga naudotis chirurgija gydant piles", sako Daktaras P. B. Schymura, medikalis direktorius S-M-S. Health Institute, Chicagoj. "Platus laboratorijų ir kliniku tyrinėjimai tukstantuose atsitikimu rode, kad įėjimo būdas yra daug geresnis už senąjį chirurginį būdą".

Aiškindamas naujį būdą daktaras pareiškė: "Įėjimo būdas yra praktiškas be skausmo ir nereikalauja ligoninės išlaidų. Sie gydymai gali būti suteikti kiekvienam tinkamai įrengtame ofise. Patarnavimas todel yra prieinamas didesniams skaičiams žmonių, kurie yra labiau reikalingi gydymui, bet kurie negali apmokėti ligoninės išlaidų. Ligoniu gydymo laiku nereikia gulėti lovoje. Jis gali dagi dirbti. Kadangi nevarojamas peilis, tai negali pasidaryti ir kraujopludis."

ANELE JANESKEVICIUTE. Persikyrė su šiuo pasauliu birželio 1 diena, 3 valanda ryte, 1930 m., sulaukus 15 metų, gimus Rockford, Ill. vasario 15 d., 1915 m. Paliko dideliam nuliudime motina Margaret, tėva Kazimieras, divi seseris — Marijona ir Julijona, dėde Vincenta Žemaitis ir gimines. Kunas pašarvotas randasi A. Masalskio koplyčioj, 3307 Auburn Ave.

Laidotuvės įvyks antradienį, birželio 3 diena, 8 val. ryte iš koplyčios į Šv. Jurko parapijos bažnyčia, kurioje atsis bus gedulingos pamaldos už vilnės sielą, o iš ten bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi A. A. Anelės Janeskevičiūtės gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

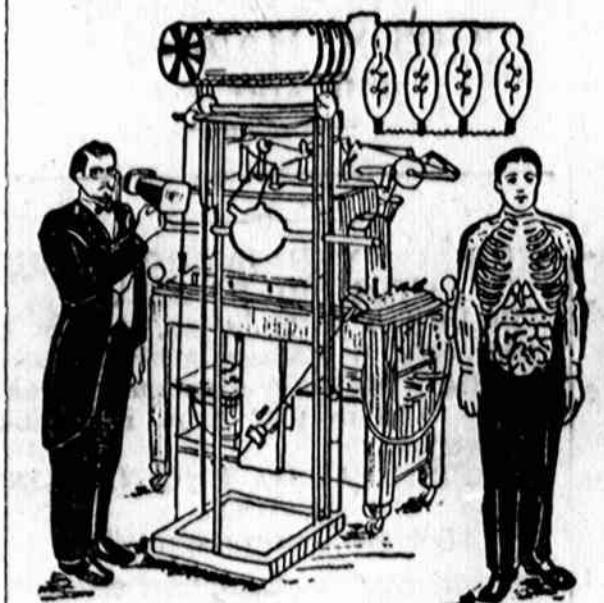
Nuliude liekame, Motina, Tėvas, Seserys, Dėdė ir Gimines. Laidotuvėse patarnauja graborius A. Masalskis, Telefonas Boulevard 4139.

šaudyti Genna gengšs narius. Šaudymo pasekos tokios: vienas — Philip Gnoffo — nušautas. Kitu du — Carmilo Gueli ir Joe Fianacca sužeisti.

Spėjimas yra, kad Aiello gengš apsidirbusi su Genna gengšs nariais. Dabar galima laukti keršto iš Genna pusės.

NAUJIENŲ

Pinigų Siuntimo Skyrius atdaras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakare. Nedėdieniais nuo 9 v. ryto iki 1 v. p.

Specialistas gydyme chronišku ir nauju li. J. J. Lulevičius. Mano pilnas išsamiavimas atidoms jumi ultra ligi ir jai as apimtu jui gydymui, sveikata juma sugrą. Kiti pas tikra specialia, kurie nebūna jumi kur ir kas juma skauda, bet pata pasakyti po galutinio išsamiavimo — kas juma yra

Dr. J. E. Zarembo 20 W. Jackson Blvd., netoli State St. Kambarys 1016. Imkit elevatori CHICAGO, ILLINOIS

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 1 po pietų, nuo 5 iki 7:30 vakaro. Nedėlio nuo 10 ryto iki 1 po pietų

MRS. ANELIA K. JARUSH Physical Therapy & Midwife Naujoji vietoj 6109 South Albany Avenue

Phone Hemlock 9252 Patarnauju prie gimdymo, duodu massage, electric treatment ir magnetic blanket ir tt. Moterim ir merginom patarnauju dovanai.

DOMICELĖ BIELSKIENĖ po tėvais Gužauskaitė Persikyrė su šiuo pasauliu gegužės 29 diena, 4 val. ryto, 1930 m., sulaukus 50 metų amžiaus; gimus Švieksnos parapijoje ir miestely, Tauragės apskr. Amerikoje išgyveno 19 metų. Paliko dideliam nuliudime vyrą Mykolą, broli Prancišką Gužauską, broliene ir gimines. Kunas pašarvotas randasi Eudeikio koplyčioj, 4605 S. Hermitage Ave.

Laidotuvės įvyks pamedelį, birželio 2 d., 8 val. ryte iš Eudeikio koplyčios į Šv. Kryžiaus par. bažnyčią, kurioje atsis bus gedulingos pamaldos už vilnės sielą, o iš ten bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Domicelės Bielskienės gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliude liekame, Vyras, Brolis, Broliene ir Gimines. Laidotuvėse patarnauja graborius Eudeikis, tel. Yards 1741.

ANTANAS YAKAS Persikyrė su šiuo pasauliu birželio 1 diena, 7:15 valanda ryte, 1930 m., sulaukus 12 metų amžiaus, gimęs Tauragės apskr., Kvedarnos parap., Prapimo kaime. Amerikoje išgyveno 21 metus. Paliko dideliam nuliudime tris brolius — Petrą, Kazimiera ir Dominiką — ir gimines. O Lietuvoje moteri Emilija ir dukteris, broli Juozapas ir tris seseris. Kunas pašarvotas randasi A. Masalskio koplyčioj, 3307 Auburn Ave.

Laidotuvės įvyks seređoj, birželio 4 diena, 8 val. ryte iš Eudeikio koplyčios į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčia, kurioje atsis bus gedulingos pamaldos už vilnės sielą, o iš ten bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi A. A. Antano Yakas gimines, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliude liekame, Broliai ir Gimines. Laidotuvėse patarnauja graborius Eudeikis, tel. Yards 1741

SIUSKIT PER NAUJIENAS PINIGUS LIETUVON

Toprašo Lietuvos žmonės ir taip pataria Lietuvos bankai

Graboriai BUTKUS Undertaking Co. P. B. Hadley Lic. Kopyčia dykai 710 W. 18th Street Canal 3161

J. Lulevičius GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS Patarnauju laidotuvėse visose miestuose ir miestelių dalyse. Moderniška kopyčia veltui 3108 S. Halsted St. Chicago, Ill. Tel. Victory 1115

S. D. LACHAVICH LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauja laidotuvėse kuonigiam. Reikale mieldži atsiųskiti, o mano darbu busite užgandinti.

Tel. Roosevelt 2515 arba 2516 2314 W. 23rd Pl., Chicago SKYRIUS: 1439 S. 49 Court, Cicero, Ill. Tel. Cicero 5927 Telefonas Yards 1188

Stanley P. Mažeika

Graborius ir Balzamuotojas Moderniška Kopyčia Dovanai Turiu automobilius, visokiems reikams. Kaina prieinama

3319 Auburn Avenue CHICAGO, ILL.

IGN. J. ZOLP Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St. Telefonas Boulevard 5203 1327 So. 49th Ct. Telefonas Cicero 3724

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidotuvėse ir kokiame reikale visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todel, kad neturime įsilaikyti užkymul skyrių. 3307 Auburn Ave. CHICAGO, ILL.

J. F. RADZIUS GRABORIUS CHICAGOJ Laidotuvėse patarnauju geriau ir pigiau, negu kiti todel, kad priklausa prie grabų išdirbystės.

OFISAS: 668 W. 18th Street Canal 6174 SKYRIUS: 3238 S. Halsted St. Tel. Victory 4088

Akių Gydytojai Tel. Yards 1829

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 West 35th St. kampas Halsted St. Valandos nuo 10-12, 1-3, 7-9 Rez. 2506 West 69th St. Val. nuo 4 iki 6 val. vakare.

25 Metų Patyrimo John Smetana, O. D.

OPTOMETRISTAS Ekspertas tyrimo akių ir pritaikymo akiu

1801 South Ashland Avenue Platt Bldg., kamp. 18 St. 2 aukštas Pastebėkit mano iškalbas Valandos nuo 9:30 ryto iki 8:30 vakaro. Nedėliomis nėra skirtų valandų. Room 8, Phone Canal 0523

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Palengvins akių tempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervotumo, skaudama akių karšči, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktas, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Pirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, nardandia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 val. Nedėlio nuo 10 iki 12 val. po pietų. Kainos pziau kaip kitur 4712 South Ashland Ave. Phone Boulevard 7589

4712 South Ashland Ave. Phone Boulevard 7589

ZMOGAUS AKIS yra taip dalikatnas sudėjimas, jog maža dalis žmonių suprantą aplos veikimą. Didelė daugybė akių sugadinta pigiais ir prastai pritaiktais akiniais. Būkite daug atsargūs su tais, kurie siūlo už dyka egzaminavimą, nuse kainas, arba pedioriai siūlo akinius vaikščiodami iš namu į namus. Praktikuoti ant akių, perleidau daugiau 20 tukstantų ypatų ir turiu 20 metų praktikos. Jei abejojai apie savo akis, eik pas

Dr. A. R. BLUMENTHAL OPTOMETRIST Phone Boulevard 6487 4649 S. Ashland Ave. ir 805 E. 47 St. Phone Kenwood 1762

DR. C. MICHEL LIETUVIS OPTOMETRISTAS Akių Specialistas Egzaminuoja Akis Pritaikau Akinius 4650 South Ashland Avenue Phone Boulevard 7878

Lietuviai Gydytojai

DR. A. J. KARALIUS Gydytojas ir Chirurgas 3147 S. Halsted Street Tel. Calumet 3294 Nuo 9 iki 12 val. dienos ir nuo 6 iki 9 valandos vakare

A. L. Davidonis, M. D. 4910 So. Michigan Ave. Tel. Kenwood 5107

VALANDOS: nuo 9 iki 11 valandai ryte; nuo 6 iki 8 valandai vakare apart šventadienio ir ketvirtadienio

Phone Canal 6222

DR. S. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 West 22nd Street Val.: 1-3 ir 7-8; Ned. 10-12 ryte Residencija 6640 S. Maplewood Ave. Telefonas Republic 7868

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913

DR. A. J. BERTASH 3464 South Halsted Street

Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakaro Rez. 3201 South Wallace Street

Rez. 6600 South Artesian Avenue Phone Prospect 6659 Ofiso Tel. Canal 0257

DR. P. Z. ZALATORIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1821 South Halsted Street CHICAGO, ILL.

Phone Boulevard 1401

DR. V. A. SIMKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3343 So. Halsted St. VALANDOS: nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M. Nedėlio nuo 10 iki 12 A. M.

Phone Boulevard 8483

DR. MARGERIS Gydytojas ir Chirurgas 3421 South Halsted St. Valandos: nuo 10 iki 2 po pietų, nuo 6 iki 8 vakare Sekmdieniais nuo 10 iki 12

PRANESIMAS

DR. M. T. STRIKOL LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS atidarė antra ofisa (su Dr. Lauraičiu — viršų Belkio-Rakšės aptikos) po nr. 2423 West Marquette Rd. Valandos: nuo 2 iki 4 po piet. Tel. Prospect 1930.

Senas ofisas toj pačioj vietoj: 4601 So. Ashland Ave. Valandos: nuo 6 iki 8 vakare. Tel. Boulevard 7820 Rez. 6641 S. Albany Ave. Tel. Prospect 1930. Nedėliomis tik pagal sutartį.

DR. J. J. KOWARSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2403 W. 63rd St., Suite 3. Prospect 1028

Rez. 2359 S. Leavitt St., Canal 2339 Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9 Nedėlio pagal sutartį

DR. S. ASHER Dentistas 4901 West 14 St., Cicero, Ill. X-Ray ir Gas. Valandos: 10-12 ryt., 1:30-5 ir 6-9 val. vak. Seređomis ir Ned. susitarus

DR. J. J. KOWARSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2403 W. 63rd St., Suite 3. Prospect 1028

Rez. 2359 S. Leavitt St., Canal 2339 Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9 Nedėlio pagal sutartį

DR. J. J. KOWARSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2403 W. 63rd St., Suite 3. Prospect 1028

Rez. 2359 S. Leavitt St., Canal 2339 Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9 Nedėlio pagal sutartį

DR. J. J. KOWARSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2403 W. 63rd St., Suite 3. Prospect 1028

Rez. 2359 S. Leavitt St., Canal 2339 Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9 Nedėlio pagal sutartį

DR. J. J. KOWARSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2403 W. 63rd St., Suite 3. Prospect 1028

Rez. 2359 S. Leavitt St., Canal 2339 Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9 Nedėlio pagal sutartį

DR. J. J. KOWARSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2403 W. 63rd St., Suite 3. Prospect 1028

Rez. 2359 S. Leavitt St., Canal 2339 Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9 Nedėlio pagal sutartį

DR. J. J. KOWARSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2403 W. 63rd St., Suite 3. Prospect 1028

Rez. 2359 S. Leavitt St., Canal 2339 Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9 Nedėlio pagal sutartį

DR. J. J. KOWARSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2403 W. 63rd St., Suite 3. Prospect 1028

A. MONTVID, M. D. 1579 Milwaukee Avenue, Room 209 Kampas North Ave. ir Damen Ave. Val.: 1 iki 3 po pietu, 6 iki 8 vak. Tel. Brunswick 4983 Namų telefonas Brunswick 0597 Ultravioletinė šviesa ir diathermia

Telefonas Boulevard 1989

DR. S. A. BRENZA Ofiso valandos: 9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki 9:30 v. 4608 South Ashland Avenue Netoli 46th St. Chicago, Ill.

Ofiso Telefonas Virginia 0086 Res. Tel. Van Buren 5858

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4142 Archer Ave. Valandos 11 ryto iki 1 po pietų, 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakaro. Nedėlio nuo 10 iki 12 dienas. Namų ofisas North Side 3413 Franklin Blvd. Valandos 8:30 iki 9:30 vakaro

4442 South Western Avenue Tel. Lafayette 4146

VALANDOS: nuo 9 iki 11 valandai ryto nuo 6 iki 9 valandai vakaro

Phone Canal 2118 Valandos: 6-8 vakare

DR. A. L. YUSKA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4193 Archer Ave. Rezidencija: 4193 Archer Ave. Valandos: 2-4 po piet Phone Lafayette 0098

DR. A. P. Kazlauskis Dentistas 4712 South Ashland Ave. Tel. Boulevard 7589 Ofiso valandos 9 ryto iki 8 vakaro. Residencija Phone Hemlock 7691

DR. P. P. ZALLYS DENTISTAS 30 East 111th Street Phone Pullman 0856 Gasas, X-Spinduliai ir t. t. Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak. Seređomis nuo 9 ryto iki 12 dienos

Office Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS LIETUVIS DENTISTAS 4645 South Ashland Avenue Ant Zaleskio Aptiekos CHICAGO, ILL.

Dr. Samuel Kruchevsky persimainęs

DR. S. KRUSE DENTISTAS 1313 S. Halsted St. 8 S. Michigan Ave. Dienom ut., ketv., sub., pan., ser., pėtn. Aš praktikuojų per 27 metus ir patenkinau daugeli pacientu. Atsilankyk i mano ofisą del nemokamos egzaminacijos ir mandagus patarnavimo.

Ivairūs Gydytojai

TIK SUGRIZES IS EUROPOS Phone Armitage 2822

DR. W. F. KALISZ 1145 Milwaukee Avenue Valandos: 12 iki 2 ir 6 iki 8 P. M. Seređomis vakare uždaryta Nedėlio pagal sutartį

DR. HERZMAN — IS RUSIJOS — Gera lietuviams žinomas per 25 metus kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris. Gydytasis ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektruos prietaisus. Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th Street, netoli Morgan St. Valandos: nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vakare Tel. Canal 8110 Rezidencijos telefonai South Shore 2238 ar Randolph 6800

DR. CHARLES SEGAL Praktikuoja 20 metai OFISAS 4729 South Ashland Ave., 2 lubos CHICAGO, ILL. SPECIALISTAS DZIOVOS Moterišku, Vyriskių ir Vaiku ligu OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryte, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėl. nuo 10 iki 12 v. diena. Phone Midway 2830

Telefonas Yards 0994

DR. MAURICE KAHN 4631 South Ashland Avenue Ofiso valandos: Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po piet. 7 iki 8 val. Nedėl. nuo 10 iki 12. Rez. Telephone Plaza 3202

Tarp Chicago Lietuvių

Liet. Tautiško Kapi- nių apvaikšiojimas

Atmintinių dienų, geg. 30 d., Liet. Tautiškoje kapinėse buvo metinis apvaikšiojimas. Kapinės, kaip ir visos kapinės tą dieną, buvo pilnos žmonių, nes juk tai yra kapinių puošimo ir lankymo diena.

Kapinėse buvo išpildytas ir tam tikras programos. Kalbėjo Pruseika ir M. Vaidyla, dainavo Kanklių, Aido ir Jaunosios Birutės (pastarasis — vaikų) chorai.

Didelio džiaugsmo kapines valdantiems komunistams sukėlė tai, kad į apvaikšiojimą nespėjo atvykti prižadėjęs jam kalbėti Naujienų Redaktorius P. Grigaitis. Komunistai labai nenori, kad P. Grigaitis kalbėtų, nenori ir kad kiti, apart vieno komunistų, dalyvautų programoje. Bet spiriami lotų savininkų, buna priversti juos kviešti. Pernai delei jų intrigu, negalėjo dalyvauti Birutės choras. P. Grigaitis pirmiau neapsiimdavo su komunistais kartu kalbėti, bet šiemet, rengimo komisijos kviečiamas, apsiėmė kalbėti kaip bendrame apvaikšiojime. Ir kiek komunistams buvo džiaugsmo, kai Grigaitis, delei komisijos klaidingo painformavimo, pavėlavo ir negalėjo kalbėti.

Mat komisija pakvietė P. Grigaitį atvykti apie 12 val. dienos. Tuoj tarpu programą pradėjo anksčiau — ir tai daug anksčiau nei kitais metais, tad daug anksčiau ir baigė, dar prieš 12 val. Nors ir anksčiau del kvietimo laiko, išvykęs P. Grigaitis kely įklivuo į didelį susigrudimą prie kitų kapinių, kas nemažai jį sutrukdė ir spėjo į kapines atvykti kai jau programos buvo tik ką pasibaigęs.

Po apvaikšiojimo gretimam Justice Park darže buvo piknikas kapinių naudai. Jis nebuvo per daug skaitlingas. Bet užtat skersai kelio nuo kapinių esantis miškas užte užė iki vėlyvos nakties.

Maža pastabėlė: ar kapinės savo apvaikšiojimams negalėtų įsitaistyti garsiakalbius? Tuomet programos — dainas ir kalbas girdėtų daug didesnis skaičius žmonių, negu tik tas mažas būrelis, kuris galėjo prisigrusti prie pat platformės.

—Tt.

Brighton Park

Mirė Stanislovas Domalis

Stanislovas Domalis, apie 40 metų amžiaus, gyvenęs 4751 S. California Ave., gegužės 30 d. (Atmintinių dienų) rastas ant savo namų porčių be žado. Rado jį jo moteris Morta. Užvakar jis ir pasimirė neatgavęs sąmonės.

Velionio kunas liko parvežtas į p.p. Eudeikių įstaigą, 4605 S. Hermitage Ave., kur šiandien ryte, 10 val., bus koronerio tyrinėjimas, kad nustatyti tikrąją jo mirties priežastį.

So. Chicago

S. L. A. 74-tos kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks birželio (Juno) 4-tą d., 7 v. v., Bessemer Park svetainėje.

Gerbiami nariai bei narės, malonėkite būti visi sekantiems kuopos mitingui, nes susirinkimas bus prieš-seiminis.

Malonėkite būti ir duoti naujų sumanymų savo delegatams, kurie dalyvaus S. L. A. Seimo suvažiavime.

Ad. Pažarskas, sek.

Atlankė Naujienų Raštinę

Rhinelanderio lietuviai lankėsi Chicagoj — p.p. Petras Jankus ir Varkojis — Wisconsin farmeriai. Sako, yra nukentėję del šalto oro. Susirgusios daržovės nušalus ir šaltas oras pakenkė kitiems augmenims. G.

Roseland

Rytoj vakare, birželio 3 d., Strumilos svetainėje, L.S.M. Ratelis laikys mėnesinį susirinkimą. Apart visų kitų dalykų, bus apkalbama išvažiavimo (outing) reikalas. Todel visi rateliai dalyvausite susirinkime. Ratelietis.

Iš Bričporto į Rojų su Raudonu Troku

(arba šaltos nedėlios eksperimentai)

Raudono troko savininkas nusitarė jaučio pasturgalius nešinkuoti, ne baltą, kruviną apsiautą nedėvėti. Atėjo džiuginantis pranešimas: "Važiukite į Rojų! Toli, toli už Bričporto, kur medžiai, dilgelės ir rusiško rojaus apaštalai jus laužia..."

Kas-gi nenorės Bričportą į rojų iškeisti, ypatingai dar ir delto, kad raudonas trokas dykai veža...

Ir štai šaltos nedėlios rytą susirinko tuzinas akvatinkų, rojaus garbintojų. Buržuazikai apsiuntė apvynioję savo proletariškus kunus jie sulipo į raudoną troką ir čia pat pradėjo giedoti iš kominterniškių kantiškų.

Raudono troko savininkas, šiokiomis dienomis kilbasninkas, išlupo iš už ančio didelį butelį naminės ir padavė kantoriams.

Sustiprinkite, drauge, dvasią ir gerkles pataisykite — tarė Bričporto peckelis — rojų reiks rėkt "ura!" bent tukstantį kartų.

Pabučiavo bonkos kaklą tuzinas burnų ir jina, jau sausa, nukrito į kertę toj vietoj, kur vakar trys pasenusios jaučių uodegos gulėjo.

Dar drąsos truksta — sudejavo laibas spykeris — gal kas iš draugų turite... šiandien pusėtinai šalta, o kelionė tolima ir sunki.

Trys proletarai iškio į savo kišenių ir ore pasirodžiusios trys bonkos iš rankų į rankas be jokių diskusijų pradėjo kelti.

Raudono troko savininko akys atsitarė, o pasažierių upas tris aršius pakilo. Reikiama, jau galima keliauti į rojų. Visi sutūpė ir trokas, kelis kartus nusispiovęs, pradėjo risti.

Už aštuonių blokų peckelis duoda šitokį įnešimą:

— Drauge išvosčike, sustabdyk troką, paimsim drauge komunistų... Štai jos grosernė, o užpakaly ji turi naminio alaus.

Nubalsavo sustot ir draugės komunistės grosernė aplankyt. Tegul bus pagarbintas Juozas Stalinas — pasveikino raudono troko savininkas.

— Ant amžių amžinyjū — atsakė draugė — prašau po vieną nuo šakny, šiandien šalta.

Suskambėjo stiklai, didelė bonka išdžiūvo, o draugės komunistės koinė (pančeka) išsipūtė nuo proletariškų dolių. Dauguma pasažierių pralinksmėjo.

— Man ir čia bus rojus — tarė Bričporto peckelio pamokininkas, pamatęs ką tik iš lovos išsiritusių draugės komunistės seserį. Vienok redaktoriaus dešinioji ranka tuojuos jį komunistiškai sudraudė:

— Negalima, draugai, ne — tai būtų chvostizmas, oportunizmas, menševizmas ir proletariškų reikalų išdavimas. Aš patariu dar po porą su gyvate, ir marš į raudoną troką.

Draugė groserninkė pamatė

Londonas. — Sir James M. Barrie, garsus anglų dramaturgas-rašytojas, kuriam gegužės 9 d. sukako 70 metų amžiaus.

draugų pritarimą ir iš po lovos ištraukė didelę bonką, kurioje plankiojo raiba iš Mičigano girių parvežta gyvatė. Bonka išdžiūvo, o komunistės pančeka dar daugias pasipūtė. Keturis draugai jau iškriko į atsidurė dvasios pagavime ir pamatė rojų čia pat. Kiti dainavo, o pats raudono troko savininkas, atsisėdęs ant grindų, paršė ilgą korespondenciją apie Pruseikos kalbą darbininkų S. L. A. piknike, duodamas vėjo Grigaičiui, kam jis tokį šaltą orą ant proletarų užsiuntė.

— O aš senai svajoju apie rojų — tarė vienas draugas, ir sena pančeka nosį nusišluostė — ciname, draugai, važiuot. Juk mūsų pareiga aplankyti savo rojų...

Draugai pritarė ir visi išrėpėjo lauk. O raudono troko savininkas juos sumetė į savo troką. Vėl važiuoja, bet jau pasažieriai knarkia...

Bet štai vėl nelaimė. Policmonas prisivijo ir paliepė sustot:

— Ką veži?

— Meitilius — atkrito raudono troko savininkas — ne, ne meiteliai, ale draugai proletariai, mes į rojų važiuojam... Vadinasi, mūsų partijos piknikas prie šito kelio, kalbės draugas Pruseika ir kranklių choras dainuos... Mes ir rojų, mister policeman... nespėdam...

Patampė buržuazijos tarnas proletarų kojas ir sako raudono troko savininkui:

— Čia munšainas smirdi, važiuok į steišing, mister, paskui mane.

Steišine raudono troko savininkas užsimokėjo kiek prašė, o pasažierius sunėšė į beizmentą...

Savininkas raudono troko, nuvažiavęs į rojų, rado tikrai kruvą tuščių bonkų ir apdraskytų plakatų. Nebuvo nė kalbėtojų, nė klausytojų, nė muzikos. Tik tai vėjas dulkes žarstė.

Roseland

Tris mėnesius prapuolusį vyrą moteris lig veršį namo varėsi.

Aną vakarą pamačiau vyrą einantį 107 gatve ir griuvinėjantį. O paskui jį eina moteris.

Tik štai vyras pasisuko ir buvo bebėgęs į vieną krautuvę. Moteris paskui. Nutvėrė vyrą už kalnieriaus, apsuiko, ir kard stumė tolin nuo durų, tai vyras paknupstomis nubėgo keltą jardu ir sukiupo gatvėje lig pelų maišas. Na, ir guli kaip negyvas.

Moteris keikia vyrą, tampo ž. kalnieriaus, o vyras nė krust.

Tada moteris, keikdama, pasakoja visą istoriją apie savo vyrą. Esą, jos vyras nepažinas namo jau trys mėnesiai. Jos pinigų pasigrobęs ir pragręs. Moteris rodo pirštu ir sako: "Anoj numalevotoj stuboj pas R — e pralakė. Aš viską žinau. Nuėjusi ten ir susiradusi dūbar varau biaurybę namo".

Vyras vis guli. Gatvė siaura. Automobilai, praslinkdami, turi dabotis, kad ant galvos neužvažiuotų.

Moteris, palukėjusi, paėmė vyro galvą, apsuiko, padėjo ant šalgytvių, kad automobilai neužvažiuotų.

Moteris prašo mus, praėivius, pasaukti policiją. Niekas neklauso ką moteris sako. Reikia, vyrai priešingi moterų diktaturai.

Krautuvės savininkas, prie kurios vyras guli, išėjęs baro moterį: girdi, kam pasiguldei vyrą ties jo krautuve!

Moteris atsako: "Nebijok, aš policijai pasakysiu kur jisai prisilakė, tau bėdos nebus".

Žmonij prisirinko pažiūrėti daug. Musų brolis lietuvis, plika galva, guli sau ramiai gatvėje.

Bet štai prieina kitatautis. Jis klausia kur gulintysis gyvenęs. Jis pasiūlo parvesti namo.

— Labai puiku! — sušuko me mes, visas burys.

Tuoį paėmė kas už kojos, o kas už rankos. Nutempė vyrą į automobilį, įkėlėm vidun. Moteris užsisėdo ant viršaus... ir lig bulį į jomarką nubalskino.

Tai prihibicijos laikai! Matyti, suvargusi moteris. Aimanuoja, kad vyras jos pinigų pasigrobęs. Gal pas tokią pat suvargusią moterėlę pragręs.

O kiek žmonėms juoko... Gai'a darosi žiurint į tokius įvykius.

PRANEŠIMAI

Lietuvių Moterų Draugijos "Apšvieta" pusemetinis susirinkimas bus pirmadienį, birželio 2 d., 7:30 val. vak., Mark White Square Parko Engle room, Halsted ir 30 gat. Visos narės atsilankykite, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Sekretorė.

SLA 176 kp, Brighton Park mėnesinis susirinkimas įvyks birželio 2 d., 7:30 val. vakare. Lenkų svet., 2959 W. 40th St. So. Sacramento ave. Malonėkite visi ir visos buti, nes daug reikalų randasi. Atsiveskite naujų narių. —Y. Yons.

Roseland. — L. S. M. Ratelio susirinkimas įvyks utarnike, birželio 3 d., 8 v. v., Strumilo svet. Visi nariai prašomi pribūti, nes yra svarbių reikalų. —Valdyba.

Lietuvių Piličių Brolybės Klubo Amerikoj pusemetinis susirinkimas įvyks birželio 3 d., 8 val. vak. Mark White Square Parko svetainėje ant 29tos ir S. Halsted St. Malonėkite visi buti laiku ir kurie esate išpildę aplikacijas įstojimo pro išvažiavimą, atsilankykite.

A. Zalagėnas, prot. rašt.

S. L. A. 36-to Seimo DELEGATAMS PUIKI VALGYKLA

Mes gaminame gardžius lietuviškus valgius: barščius, kopūstus, virtienius, keptas žąsis, pašūkus, viščiukus. Visi valgiai švieži ir sveikadi. Mandagus patarnavimas.

UNIVERSAL RESTAURANT

A. A. NORKUS, Sav.
750 W. 31 St.
(Prie pat Halsted St.)

PRANEŠIMAS

Norintieji garsintis Naujienose prašomi priduoti skelbimo kopiją ne vėliau kaip iki 6 val. vakaro — kitaip jų skelbimas negalės but patalpintas rytmetiniame Naujienų numery. N-nų Administratorius

CLASSIFIED ADVT.

Educational Mokyklos

KULTŪRINIS PUGAL

SMOKINAME ANGLŲ KALBOS gramatikos, sintaksės, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, ir kitų mokslo šakų. Musų mokyklos nauja sistema stebėtinai greitai užbaigiamas oradini mokslu ir devynis mėnesius; augštesni mokslai vienus metus. Amerikos Lietuvių Mokykloje jau tukstantai lietuvių išlo mokslus. Ateikite išrašyti šlaiden ir tuma padėsim išvoti abelna mokslu. Savo buvį žiniai paverstinete, kad busi abelnai ir visose mokslo šakose anšviete.

Amerikos Lietuvių Mokykla

J. P. OLEKAS, Mokytojas
3106 S. Halsted St
CHICAGO, ILL.

REIKIA VYRŲ IŠSIMOKINIMUI AUTOMOBILIŲ AMATŲ

Praktiškos instrukcijos, darbas kol mokinsitės ir dar geresnis kaip išmoksite. Mokykla dienomis ir vakarais. Atsilankykite arba reikalaukite aplikacijos.

FEDERAL AUTO ENGINEERING SCHOOL

2040-42 Washington Blvd

Baby Chicks Vištukai

VIŠTUKAI

ŠIAURINIO ILLINOIS DIDŽIAUSI VIŠTUKŲ PERINTOJAI. Kasdien išperina 50,000 vištukų. Kainos nuo \$8 iki \$12 už šimtą. 25 svarai lesalo dykai su kiekvienu šimtu vištukų.

FOX RIVER HATCHERY

63 S. Grove Ave.,

ELGIN

Telefonai Elgin 1537-5140

Business Service Būsto Patarnavimas

BRIDGEPORT PAINTING CO.

Malevojam, Popieruojam ir Dekoruojam
3147 S. Halsted St.
Victory 7261. Res. Hemlock 1292

NORKUS & CO.

Perkraustom rakandus, pianus ir visokius biznius, taipgi iš miesto į miestą. Teisingas patarnavimas.
1706 W. 47th St.
CHICAGO

Namų Remodeliavimas

Gražiai, porčiai, pamatai, sankrovų priežiai, kambariai bungalov viškos, stogu dengimas.

STAUPINKITE PINIGUS PASAUKDAMI MŪS
Garažai nuo \$145.

Uždaryti porčiai nuo \$50. Visą darbą galima padaryti su \$5 imokėjimu. Likusius mažais mėnesiais išmokėjimais.

Ateikite, rašykite ar telefonuokite Zeleznik Const. Co.

5201 W. Grand Ave.
Tel. Berkshire 1821.
Vakaras Capitol 1442.
Atdara nuo 7 val. ryto iki 7 v. vak.

Financial Finansai-Paskolos

Paskolos suteikiama į vieną dieną 2-RI MORGICIAI
6 Nuosimčiai
Mes perkame real estate kontraktus

INTERNATIONAL INVESTMENT CORPORATION

Kapitalas \$500,000.00
3804 So. Kedzie Ave.
Tel. Lafayette 6738-6716

Skolinam Jums Pinigus \$100 iki \$2,000

Jūs atmokate mažomis mėnesinėmis mokėsimis

Mes taipjuo perkame morgicijas ir Real Estate kontraktus.

Petrzilek Bros.
1647 W. 47th St
Arti Marshfield Ave

PASKOLINSIM nuo \$50 iki \$300 už 2 1/2 nuosimčio ir lenvrais išmokėjimais. Paskolas suteikiame ir 24 valandas. Be jokio komiso.

S. OSGOOD
2231 West Division Street
"Upstairs"
Telephone Armitage 1199

Financial Finansai-Paskolos

PINIGAI

Mes skolinam nuo \$50 iki \$300
Neimam komiso
Nuosimtis mokamas ant neišmokėtos sumos

Finance Corporation of Illinois

Po valstijos priežiūra

3804 S. Kedzie Ave.

SKOLINKIS IŠMINTINGAI
Paskolos ant automobilii bile su moje; notos refinansuojamos; griežtai privatsitai; nereikia indorsutojų; žemiausios ratos; pribusime ant pašaukimo.

MAJESTIC INVESTMENT CORPORATION
105 W. Monroe St.,
tel. Randolph 4364
2139 S. Cicero Ave.,
tel. Rockwell 2000

Furniture & Fixtures Rakandai-Įtaisai

RAKANDŲ BROKERIAI
Kiekvienas, ypačiai jaunos vedutos poros, esate kviečiamas pasinaudoti mūsų paslaugomis. Mes nupirkeime jums rakandus tiesiai iš dirbtuvės už autpausmą mažesnia 50% cash pamatu

Jokla užsakyvams toliau ner, mes, ar per didelė — nuo mažo stalėlio iki visų 10 kambarų, apartamentų rakandų, šaukite Mladie. Mes nuvešime jus pas fabrikantą. Mes turime ryšius su visomis geriausiomis kompanijomis Chicagoje, šaukite Columbus 0407, MR. WELLS del platėjimų žinių.

GRAŽIAUSI rakandai ir Wilton kaurai del 4 kambarių, turi buti parduoti prieš birželio 1 d., su dideliu man nuostoliu. Ateikite tuojau adresu. 3052 W. 62nd St.

ATSITIKUS persiskyrimui parduoda nauji formėliai ir Pierce Arrow automobilis, mažai varotos. Šaukite tel Midway 2216 7 val. ryto.

FRIZAY seklyčios setas, riešuto m. valgomioj kamb. setas, kaurai, 3 lempos ir viskas kitas turi buti parduoti prieš subatos vidurnakti. Roberts, 3040 W. 62nd St.

PAIESKAU Marcelės Žiogutės po vyrų Nausėdienės, kurie 1910 m. gyveno Beckley, W. Va. Paskiaua išvažiavo į Illinois valstiją; girdėjau, kad yra atsiskyrę. Yra svarbus reikalas Marcelės Žiogutės; malonėsit atsiliepti pati arba žinantys apie ją pranešti sekamu adresu: Rev. J. P. T. Holzman, Beckley, W. Va.

Help Wanted—Male
Darbininkų reikia

\$35 iki \$50 jaunam vyrui, kuris kalba gerai lietuviškai, užsimti pardavinėjimui. Gera progą bėgyje 6 mėnesių padaryti \$100 į savaitę. Matykite

MR. KUHN,
6136 S. Halsted St.

Help Wanted—Female
Darbininkų Reikia

REIKALINGA patyrusių moterų sortuoti skudurus. 2306 South La Salle St.

REIKALINGA patyrusių moterų prie siuvimo žarnų — keisringų ant union specialūs mašinos. Atsiskaukite tuojau 946 W. 33 St.

REIKIA patyrusių moterų sortuoti skudurus. Max Weiss, 1140 So. Canal St.

REIKIA patyrusių moterų prie sortavimo skudurų. Harry Dray, 1447 Blue Island Ave.

Automobiles

FORDAI—DIDŽIAUSIOS CHICAGOJ VERTES
TEISINGAI GARSINAMOS
\$20 IMOKETI

1930 Roadster; vėliausias \$495
1930 Tudor; vėliausias \$550
1929 Sport Coupe; važiuota tik 1,900 mylių \$350

1929 Town Sed. Murray body, važiuota tik 2,100 mylių \$595
1929 Sedanai ir Coupes \$335
1929 Roadster, nulenkiamas stiklas \$835
90 dienų naujo karo raštiska garantija

M. J. KELLY, 4445 W. Madison

GERI vartoti automobiliai nuo \$75.00 ir augš. Mes galime parduoti jums karą be jokio imokėjimo.

1633 Milwaukee Ave.

PRANESIMAS
Automobilių pirkėjams ir savininkams

Pirm pirkimo naujo karo, širdingai prašau atsilankyti ir pamatyti naujus 1930 NASH automobilius su vėliausios mados automatiskais italyšiais, sport Royal techninė ir kiti išbulinimais. Kokius tikėtai NASH taip gali įrengti už tokias prieinamas kainas.

BALZEKAS MOTOR SALES
4030 Archer Ave.
Lafayette 2032

PARDAVIMUI 35 kambarių hotelis, restorantas ir boarding house. 1505 Lake St, Melrose Park, Ill.

DELICATESSEN, grosernė tikrai \$495, verta \$1500; didelis stakas, geriausia vieta, pigi rėnda, kambariai, ar gali išsikraustyti. Bargenas, 6604 S. Ashland Ave.

Real Estate For Sale
Namat-Zemė Parduoti

BUTINAI PAMATYTI
2 nauji muriniai namai po 4 ir 5 kambarius, 2 karų garažas, Octagon frontas, visur aplink blizgantį langai. Tlie sienos maudynė, elektrifikacija, box'iai. Žodžiu sakant, namai yra pirmos klasės, prieš pat parką. Randasi 7026-30 So. Fairfield Ave. Parduosiu arba mainysiu ant mažo namo ar loto.